Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 208 (900 | Łódź, Wtorek, 7 Września 1926 | פירטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג כח אלול תרפ"ו. | Nr. 208 (900

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24 71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel 24 71

געפענט די זיצונג פון דער פעלקער-ליגע.

גענף, 6. (פאט) היינט 11 א זייגער איז אין דער אנוועזענהייט פון דעלעגאטען פון דער גאנצער וועלט געעפענט געווארען די זיצונג פון דער פעלקער-ליגע. די זיצונג האט מיט א לאנגער רעדע געעפענט דער טשעכישער אויסערן-מיניסטער בענעש, וועלכער איז פארזיצער פון ראט פון דער פעלקער-ליגע. אויסרעכענדיג די אלע פארבערייטונגס ארבייטען, וואס זענען שוין אדורכגעפיהרט געווארען האט בענעש אנגעוויזען, אז איצט זענען נישטא קיין שום מניעות, אז דייטשלאנד זאל אריינטרעטען אין דער פעלקער ליגע ער האט אויסבעדריקט דעם גלויבען, אז די מלוכות, וואס האבען זיך צוריקגעצויגען פון דער פעלקער-ליגע וועלען צוריק אין איהר אריין.

נאכדעם איז אויסגעטיילט געווארען א קאמיסיע צו קאנטראלירען די פולמאכטען.

אויף דער נאכמיטאג-זיצונג האט די קאמיסיע אפגעגעבען א בעריכט. 48 מלוכות זענען פערטראטען. אויף דער זיצונג 7 – האבען נישט געשיקט זייערע פערטרעטער (ארגענטינא, בראזיליען, שפאניען, קאסטאריקא, פערו, באליוויען און האנדוראס).

נאכדעם איז מיט 42 שטימען אלס פארזיצער אויסגעוועהלט געווארען דער יוגאסלאווישער דעלעגאט פראפעסאר ניגטשיק.

גענף, 6 (א. ט. ע) אויפ'ן פארשלאג פון ראט פון דער פעלקער-ליגע איז אלס 12. פונקט פון טאג-ארדנונג געשטעלט די פראגע וועגען רעארגאניזירען דעם ראט פון דער פעלקער-ליגע. די פראגע וועגען די איבעריגע ערטער האט געזאלט שטעהען אויפ'ן 21. פונקט. ס'איז בעשלאסען-געווארען איבערצושטעלען באלד נאכ'ן פונקט וועגען פערגרעסערען די צאהל מיטגלידער פון ראט. אזוי-ארום וועלען די ביידע פראגען ווערען בעטראכט אויף דער זעלבער זיצונג.

רעקארד-בילאנץ פון באנק-פאלסקי

ווארשא, 6 (טעלעפאניש). דער בילאנס פון באנק-פאלסקי פאר אויגוסט האט דערגרייכט א נישט-געוועזענעם רעקארד. דער גאלד-זאפאס האט זיך פערגרעסערט אויף 19.000 גאלד-זלאטעס. דער וואלוטען-זאפאס האט זיך פערגרעסערט אויף 24.8 מיליאן גאלד-זלאטעס און בעטרעפט איצט 107.6 מיליאן. דער באנקנאטען-אומלויף בעטרעפט 560.2 מיליאן זלאטעס.

די דעקונג פון די באנקנאטען בעטרעפט איצט 40.37 פראצענט.

קאנגרעס פון די געוועזענע מלחמה-בעטייליגטע.

ווארשא. 6 (טעלעפאניש) נעכטען האט זיך אנגעהויבען אין ווארשא דער קאנגרעס פון די געוועזענע מלחמה-בעטייליגטע פון אלע אנטאנט-מלוכות.

צוליב דעם דאזיגען פייערליכען צוזאמענפאהר, אין וועלכען עס נעהמען אנ'אנטייל דעלעגאטען פון אמעריקא, ענגלאנד, פראנקרייך, בעלגיען, טשעכאסלאוואקיען, יוגא-סלאוויען, רומעניען און איטאליען זענען די גרעסערע האטעלען און איניגע רעגירונגס-געביידעס בעפוצט געוועזען מיט פעהנער פון די אנטאנט-מלוכות.

דער נעכטיגער טאג איז געוועזען געווידמעט בעלגיען. אויף א פריהשטיק, וואס איז איינגעארדענט געווארען אין האטעל „אייראפייסקי", זענען געהאלטען געווארען א רייהע טאאסטען, אין וועלכע מען האט דערמאהנט די גרויסע פערדינסטען פון בעלגיען פאר'ן נצחון פון די פערבינדעטע.

אין אווענד איז פארגעקומען א ראאוט אין זאל פון שטאט-ראט.

דער היינטיגער טאג איז געוועזען געווידמעט די פעראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא.

הערבערט סעמיועל וועט פערברענגען די ימים-נוראים אין מינכען.

בערלין. (יט"א). פון מינכען טיילט מען מיט, דאס דער ג. נציב העליון פון ארץ-ישראל הערבערט סעמיועל, וועלכער געפינט זיך איצט אין קוראָרט שווארצוואלד, וועט די פארשטעהענדע ימים נוראים פערברענגען אין מינכען.

הערבערט סעמיועל האט געבעטען די מינכענער ציוניסטען נישט מאכען איהם קיין אפיציעלע אויפנאהמע, ווייל ער וויל ווייַלען אין מינכען אלס פריוואט פערזאן.

קורצע טעלעגראפישע ידיעות.

פאריז, 6 (פאט) דאס קריגס-מיניסטעריום לייקענט אפ די ידיעה וואס שטאמט פון אמעריקאנישע קוועלען, אז פראנקרייך, פוילען און רומעניען זאלען האבען געשלאסען א געהיימען מיליטערישען אפמאך.

פאריז, 6 (פאט) „ניו-יארק העראלד" טיילט מיט פון דמשק, אז 500 אויפשטענדיגע האבען נעכטען אטאקירט די שטאט, זיי זענען אריינגעדרונגען אין שטאט, נאר אין 2 שעה ארום ארויסגעשטויסען געווארען, בעת די שלאכטען זענען געפאלען ביז 40 פערזאן.

גענף, 6 (א.ט.ע.) קאנאדע האט ארויסגעשטעלט איהר קאנדידאטור אויף א האלבשטענדיגען ארט אין ראט פון דער פעלקער-ליגע. לארד פעפיל האט וועגען דעם אפגעהאלטען א בעראטונג.

13-טע מלוכה-לאטעריע
5-טע קל. 22-סטער טאג:

10,000 זל.: 22951.

5,000 זל.: 44384.

2,000 זל.: 36616.

1,000 זל.: 7602 8544 20889 35055 27913 31356 33503 34597 38289 49439 64503.

600 זל.: 17508 18549 18597 20886 23696 26565 29464 33995 42409 46911 60834 62775 63340.

500 זל: 5216 6330 13132 13947 24721 36497 40129 42176 45310 47643 54806 57455 60756 60847 63056.

קיין עלילת-דם-בלבול וועט נישט זיין.

אינטערוויאו פון „נייעם פאלקסבלאט" מיט'ן יוסטיץ-מיניסטער וועגען די דאבזשינער געשעהנישען.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אין צוזאמענהאנג מיט'ן קאמוניקאט פון דער „מורח-אגענטור" (א. וו.) וועגען דעם, אז די אויספארשונג אין דאברזשין ווערט געפיהרט אין דער ריכטונג פון א ריטואלען מארד האט זיך אונזער מיטארבייטער געווענדעט נאך אינפארמאציעס צום יוסטיץ-מיניסטער.

אזוי ווי דער יוסטיץ-מיניסטער איז נישט געווען אנוועזענד האט איהם אויפגענומען דער וויצע-מיניסטער סעבאסטיאן שעניצקי.

ער האט ערקלעהרט: די געשעהענישען אין דאבזשין טראגען נישט קיין ערנסטען כאראקטער און די אויספארשונג האט נישט אנגענומען קיין אויפערגעוועהנליכען פערלויף. יעדענפאלס ווערט זי נישט געפיהרט אין דער ריכטונג פון א ריטועלען מארד, וועגען דעם קען קיין רייד נישט זיין. ווען דער פאל וואלט געווען, וואלטען מיר בעקומען עפיס א ידיעה פון דער געריכטס-מאכט און קודם כל פון דער פראקוראטור. ביז היינט האבען מיר אזעלכע ידיעות נישט דערהאלטען.

די ידיעה פון „א. וו". טראגט נישט קיין אפיציעלען כאראקטער און דאס מיניסטעריום קען נישט טראגען פאר זיי קיין אחריות, ווייל זי האט נישט מיט זיי קיין שום שייכות.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט האט זיך דער נאציאנאל-ראט געווענדעט צום טארנער וואיעוואדע און צום אינערן-מיניסטער, וועגען די געשעהענישען אין דאבזשין און געפאדערט אנצונעהמען מיטלען, כדי צו זיכערען די יודישע בעפעלקערונג. דער אינערן-מיניסטער האט געענטפערט, אז נאך דעם 3. ה. ח. האט ער פעראָרדענט, אז דער פאמערנער וואיעוואדע זאל אננעהמען פערזיכערונגס מיטלען געגען עווענטועלע אונרוהען. דער ווארשאווער וואיעוואדע האט אויסגעפאדערט דעם ריפינער סטאראסטווע, אז ער זאל אננעהמען מיטלען, אז אין דאבזשין זאלען נישט פארקומען קיין אונרוהען. (ווי בעקאנט ווערט דאבזשין איינגעטיילט אין 2 טיילען, וואס איינע דאבזשין געהערט צו דער ווארשאווער וואיעוואדזטווע און קאלוב – צו דער פאמערנער).

ווארשא, 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דאס אינערן-מיניסטעריום האט זיך היינט געווענדעט קיין דאבזשין מיט אנ'אנפראגע וועגען דעם רוהע-צושטאנד דארט. ס'איז אנגעקומען א תשובה, אז אין דאבזשין הערשט פולשטענדיגע רוה.

דעם 29-טען אויגוסט איז פלוצלינג: אין וויע-סור-מער, אין פראנקרייך: אין בליהענדע עלטער פון 19 יאהר, געשטארבען אונזער הייסגעליבטער זוהן און ברודער

נ. ע. דוד פיאטרקאווסקי

סטודענט פון בערלינער פאליטעכניקום.

די לויה פון דער פאבריקס-באהן ווערט פארקומען היינט, דינסטאג, ד. 7 סעפטעמבער, 3 א זייגער נאכם.

וועגען וואס עס טיילען מיט די אין טיפען טרויער פערבליבענע

עלטערן, שוועסטער, ברודער און פאמיליע.

מען בעט נישט מאכען קיין קאנדאלענצען. 792

דער אויפשטאנד אין שפאניע.

פאַריז, (ספּ. טעל.) ווי עס מעלדעט „ער נוּוועל“ איז שבת-צונאַכטס איבערגעריסען געוואָרען די טעלעפאָנישע און טעלעגראַפישע קאָמוניקאַציע צווישען פראַנקרייך און שפּאַניען. די זעלבע צייטונג שרייבט, אַז די לאַגע אין שפּאַניען האָט זיך פערשאַרפט. היופּטזעכליך איז אונצופרידען דער אָפיצירען-קאָרפּוס פון אַרטילעריע. עס זענען מעגליך אונרוהען מיט'ן אַנטייל פון מאדרידער גאַרניזאָן.

מאַדריד, 5 (פּאַט) עס איז פערעפענטליכט געוואָרען אַ האַלב אָפיציעלער קאָמוניקאַט, וואָס שטעלט פעסט, אַז צוליב דעם, ווייל עס זענען געמאַכט געוואָרען געוויסע ענדערונגען אין סיסטעם פון שכירות און אַוואַנסען פון די אָפיצירען, זענען פאָרגעקומען פאַלען פון דיסציפלין-ברוך אין מיליטער.

די רעגירונג האָט געבעטען דעם קעניג, ער זאָל תיכף צוריקקומען קיין מאַדריד און אונטערשרייבען אַ דעקרעט וועגען אויסנאַהמס-צושטאַנד אין גאַנץ שפּאַניען.

מאַדריד, 5 (פּאַט) דער קעניג האָט זיך צוריקגעקעהרט פון סאַן-סעבאַסטיאַנאָ קיין מאַדריד.

לאָנדאָן, 6 (א. ט. ע.) לויט ידיעות וואָס קומען אָן פון שפּאַניען, איז דאָרט אויסגעבראָכען אַ בונט אין פלאָט. די עסקאַדרע אין באַרצעלאָנע שטיצט די אויפשטענדיגע אַרטילעריע-אָפיצירען. דער גאַנצער אָפיצירען-קאָרפּוס פון דער עסקאַדרע איז פיינדליך געשטימט געגען פּרימא-דע-ריוועראַ.

פאַריז, 6 (א. ט. ע.) פון מאַדריד ווערט מיטגעטיילט, אַז אין אַנ'אָפיציעלען אָרגאַן פון קריגס-מיניסטעריום איז פערעפענטליכט געוואָרען די פעראָרדנונג וועגען איינפיהרען בעלאַגערונגס-צושטאַנד אין גאַנץ שפּאַניען און אויף די קאַנאַרישע און באַלעאַרישע אינזלען. לויט אַ צווייטער פעראָרדנונג ווערען אַלע אַרטילעריע-אָפיצירען דימיסיאָנירט און פערלירען דאָס רעכט צו טראָגען זייערע מונדירען און בעקומען נישט קיין געהאַלט. די רעגירונג האָט אַרויסגעגעבען אַ מאָביליזאַציע-דעקרעט פאַר אַלע רעזערוו-אָפיצירען פון דער אַרטילעריע.

פאַריז, 6 (א.ט.ע.) די שפּאַנישע רעגירונג האָט אַרויסגעגעבען אַ קאָמוניקאַט, אַז דער קעניג האָט אויסגעדריקט צופרידענקייט פּרימא דע ריווערא און האָט איהם רעקאָמענדירט ווייטער ענערגיש פאַרצוזעטצען, כדי איינצוהאַלטען די אָרדנונג אין לאַנד.

אַלע מיליטערישע אָפטיילונגען אַ חוץ די אַרטילעריע האָבען זיך אַרויסגעזאָגט פאַר דער רעגירונג.

לאָנדאָן, 6 (פּאַט) „דייל ניוס“ טיילט מיט פון מאַדריד, אַז גענעראַל האַראַ איז אַרעסטירט.

בערלין, 6 (ספּ. טעל.) דער קעניג איז געגען פּרימאָ דער ריוועראַ. אַלס בעשטעטיגונג דערויף זעהט מען אין דעם, וואָס אַלס שעף פון דער מיליטער קאַנצעלאַריע איז בעשטימט בערענגער, אַ שאַרפער געגנער פון פּרימא-דע-ריוועראַ.

בערלין, 6. (ספּ. טעל.) לויט ידיעות וואָס זענען אַהער אָנגעקומען איז אויף 11. 12. און 13. בעשטימט אַ פּלעביסציט אין גאַנץ שפּאַניען, וועגען די רעגירונגס-פאָרמען אין לאַנד.

פאַריז, 6. (ספּ. טעל.) דאָ רעכענט מען, אַז פּרימא דע ריוועראַס אָרט וועט פערנעהמען מאַגאז, דער איצטיגער אַמבאַסאַדאָר ביים וואַטיקאַן. ער זאָל שאַפען אַ דירעקטאָריאַט נאָכדעם ווי ער איז אָנגעקומען קיין מאַדריד.

הושענא'ס נאָך סוכות...

וואַרשא, 6. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) דאָס אינערן-מיניסטעריום האָט זיך געווענדעט מיט אַ צירקולאַר צו די וואָיעוואָדעס אַז אין דעם געזונדהייטס-אַמט זאָל מען זיך ליבעראַלער בעציהען צו די וואָס האָבען נויטיג אויסלענדישע פּעסער צוליב הייל-צוועקען.

IDA RUBINSTEIN

Salon Mód

„p. f. Au Petit Paris“

Piotrkowska 81, tel. 38-65.

אי. צוריקגעקעהרט פון פּאַריז

און עמפּפעהלט צום הערבסט און ווינטער סעזאָן די נייעסטע מאָדעלען.

צוגענגליכע פּרייזען! 736 צוגענגליכע פּרייזען!

צו דער חתונה פון אונזער קוזינע

פרל יוטע קוואַל

מיט ה' שמעון הערצשטאַרק

ווינשט אַ גליקליך צוזאַמענלעבען און פיל גליק צום נייעם יאָהר.

שמעון בארנשטיין און פרוי. 787

א כתיבה וחתימה טובה

און אַ גוט יאָהר ווינש איך מיינע ליבע עלטערן און פאַמיליע אין אַפּאַטאָוו.

חיים אָרענשטיין. 785

אגודת צעירי ישראל

מאַכט בעקאַנט, אַז עס ווערט גערעיענט

ימים נוראים

איז אייגענעם לאָקאַל קילינסקי 29

אַלע חברים ווערען געבעטען צו קומען עיו"ט פון 3 אַ זייגער נאָכמ. ביז נאָך מעריב וועגען איינטריטס-קאַרטען. 791

בעקאַנטמאַכונג.

עס ווערט בעקאַנט געמאַכט דער בעפעלקערונג, אַז דאָס

שחט-הויז

אויף וואָסבאָרניא 50

איז פון היינט אָן אָפען אַ גאַנצען טאָג

תחת השגחת מהראבינאט.

בעמערקונג: כדי אויסצומיידען עגמת-נפש'ער, בעט מען פאָראויס אויסצוקויפען קוויטלעך אויף יו"ט. 792

א'ין אמבולא-טאָריום פון יודישען שפּיטאל

אויפ'ן נאָמען פון פּאָזנאַנסקי אין לאָדז

ווערען טעגליך פון 9 ביז 10 אַ זייגער פריה 785

אַדורכגעפיהרט איינשפּריצונגען

געגען שאַרלאַטין.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

זאַל „נאָוואָ-אַנגלעטער“

פּאַלודניאָווא 10 ווערט גערעיענט די

ימים נוראים

מיט גוטע חזנים מיט אַ כאָר. פערזעהט אייך מיט פּלעצער

דערמיט דריקען מיר אויס אונזער טיעפסטען בייליד, אונזער געעהרטען פערוואַלטונגס-מיטגליד ה' יצחק חילהעלם צוליב'ן טויט פון זיין פאָטער

ירחמיאל נ"ע

המקום ינחם אותו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.

די פערוואַלטונג פון קאַלאַניאַל-קליין-הענדלער-פעראיין (ציגעל-גאַס 15). 784

אכטונג!

היינטיגען ר"ה יו"כ וועט דאַווענען אין שניידער-מייסטער-פעראיין פּיעטרקאָווער 20 דער אַלגעמיין בעוואוסטער און זעהר בעליבטער חזן ה'

מ. מיטעלבערג

מיט כאָר בעגלייטונג

דאָס פאַרדינגען די פּלעצער, הויפּט ווירקט אָן פון ד' נערשטאַג 2/9. פּ' נצבים אין לאָקאַל, פון 11 ביז 2 מיטאָג און פון 5 ביז 9 אָוו. יעניגע וועלכע ווילען געניסען פון די אמת'ע ימים-נוראים התעוררות זאָלען זיך פּערזענליך בעצייטענס מיט פּלעצער. 517

אכטונג! אכטונג!

צענטר. האַנדוו. פערב. פּאָלודניאָווא 4.

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, דאָס היינטיגען **ר"ה ויו"כ** וועט דאַווענען אין אונזער פריש רעמאָנטירטען לאָקאַל מיט'ן אַנטייל פון בעוואוסטען חזן

א. בעססער

(אויס נאָווא-ראַדאָמסק)

מיט אַ גוט איינגעשטוד. כאָר.

דאָס פערדינגען פּלעצער קומט פאָר יעדען טאָג פון 11—1 פאַרמיטאָג און פון 6—9 אָוו. אין קאַנצעלאַריע פון צענטר. האַנדוו. פערב פּאָלודניאָווא 4.

פּרייזען מעסיגע! 637 פּרייזען מעסיגע!

לשמוע אל הרנה ואל התפלה.

עם ווערט גערעיענט ר"ה ויו"כ

אין ווייסען זאַל זאַכאַרניא 43

מיט'ן בערימהטען חזן **דוד ראָזענפעלד** מיט אַן איינשטודירטען כאָר פון 20 פּערזאָן. בעקוועמע פּלעצער, און אַלע בעקוועמליכקייטען — מ'בעט בעצייטענס זיך צו פערזעהן מיט בילעטען — פּלעצער צו 5 זל. 667

שטעט קען מען דינגען טעגליך, אין „ווייסען זאַל“, פון 8 פריה ביז 10 אָוונד.

לשמוע אל הרנה ואל התפלה.

--- דעם היינטיגען ---

ראש-השנה ויום-כפור

ווערט איינגעאָרדענט צו דאַווענען פאַר פרויען אין גרויסען זאַל פון דער

„אגודה“, נאַרוטאָוויטשא 11

פראָנט, ערשטער שטאָק. פון בעריהמטע בעלי תפלות מיט אַלע בעקוועמליכקייטען. גרויס, לופטיג, ליכטיג. גאַרדעראָבע און אַפּרוהע-צימערן. צו מעסיגע פּרייזען. 771

פּלעצער צו דינגען טעגליך פון 11 ביז 2 מיטאָג און פון 7—10 אָוונד.

קומט און איבערציינגט אייך!

אַלער אַרט ביכער, פּאָראַניעם, רעקאָרדען, אַפּעלאַציעס און אַלע גערנכטס-, פינאַנס-, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטיטוציעס ווערען אמבעסטען, אַמביליגסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ

„פּאָלאָניאַ“ אַלעיאַ 1 מאַי 7.

ווינכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 וועט ערטיילט עצות און אָנווייזונגען אין אַלע שווערע-אַנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאָן שווייצער. איבערזעצונגען: האַנדלס און פריוואַט קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען פּראָטעסטירע וועקסלען ווערען אָנגענומען אויפצומאַנען מיט אייגענע קאָסטען. מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען צאָהלען 25% ביליגער.

די קאַנצעלאַריע פון דער

7-קל. העברעאישע שולע אויפ'ן נאָמען פון „שלום-עליכם“

ביי דער געזעלשאַפט פאַר יודישע פאָלקס-שולען און פאָרשול-ערציהונג אין

לאָדז, פּאָלודניאָווא 11, טעלעפאָן 34-13

נעמט אָן איינשרייבונגען פון שילער און שילערינס אויפ'ן יאָהר 1926/27.

ביי דער שולע עקזיסטירט אַ מוסטערהאַפטע גנפּה'ט פרעבעל-אַנשטאַלט פאַר קינדער פון 4 יאָהר אָן. 769

די למודים סיי אין דער שולע, ווי אויך אין דער פרעבעל שולע הויבען זיך אָן דעם 15 ד. ח.

די דירעקציע.

Dr. med.

R. Bornstein

Traugutta (Krótka) 9.

א וואוינונג

בעשטעהענד פון 3 זון-צימערן און קוך מיט בעקוועמליכקייט, עלעקטריע, טעלעפאָן, 2 שטאָק, אין צענטרום שטאָט מיט אָדער אָהן מעבעל, איז אָפּצוגעבען אַ איבערצונעבען. אָפּערטען אונטער „זאַפאַדט“ אין אדמינ. 783

בעקאַנטמאַכונג.

דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט דאָס געעהרטע פּובליקום, אַז עס איז ערעפענט געוואָרען אַ נייע האַלע, וואו מען בעקומט

לעבעדיגע עופות

צו זעהר ביליגע פּרייזען, ווייל עס איז פון דער ערשטער האַנד-הורטאָוניקעס. 779

טאַרגאָווסקאַ-וואָלבאָרסקאַ 14, אַלעקסאַנדריסקאַ 7 (מרדכי גבאי'ס גאַס)

קומט און איבערציינגט אייך!

מיט אַכטונג **א גרופּע הורטאָוניקעס.**

„נייער פאלקסבלאט״

לאדז. 7 סעפטעמבער 1926

„מערב-אייראפעאישקייט“.

צוויי ידיעות.

1) דער אויבערשטע-געריכט פון די פאראייניגטע שטאטען האט אנערקענט, אז דאס פיהרען האנדעלס-ביכער אין דער מלוכה-שפראך (ענגליש) איז נישט קיין מוז און זיי מעגען זיך אויך פיהרען אין אלע מינדערהייטס-שפראכען.

2) נאך א לאנגען קאמף האבען די יודישע פאבריקמאכער אין ענגלאנד בעקומען דאס רעכט צו ארבייטען זונטאג, אויב זיי האלטען זייערע געשעפטען פארמאכט שבת.

מיר ווערען קנאפ וואס נתפעל סיי פון דער היינטיגער אמעריקאנישער רעפובליק מיט איהר גאוה'דיגען האס צו אלע „פרעמדע“, מיט איהרע גזרות קעגען די אימיגראנטען, מיט איהר שווארצער אקציע או״וו. אויך ענגלאנד איז אונטער דער איצטיגער קאנסערוואטיווער רעגירונג אוג'ברחמנות'ריג קעגען נייע איינוואנדערער, וועלכע זי לאזט פשוט נישט אריין, און אגרעסיוו קעגען די „פרעמדע“, די אלטע עמיגראנטען, וואס שטעהען אויפ'ן סדר היום פון דעם א דאנק זיי בעריהמט-געווארענעם מיניסטער פאר אינעווייניגסטע ענינים היקס.

און דאך האט דער העכסטער געריכט אין וואשינגטאן אנערקענט די פרייהייט פון אלע פעלקער פון אמעריקא צו פיהרען די האנדעלס-ביכער אין זייערע נאציאנאלע שפראכען. און דאך האבען די יודישע פאבריקמאכער אין ענגלאנד זיך דערשלאגען צו דעם רעכט צו רוען שבת אנשטאט זונטאג.

ביי אונז אין פוילען האט מען אפט ליב צו בערימען זיך מיט מערב-אייראפעאישקייט, אנצואווייזען, אז דארט פאדערן די יודען נישט קיין נאציאנאלע רעכט א. אז. וו.

די טענה איז אין גרונד א פאלשע. דאס, וואס די יודען זענען אין מערב-אייראפע, אדער אין אמעריקא מעהר גענייגט צו אסימילאציע, איז עס א דאנק זייער פולשטענדיגער גלייכבערעכטיגונג, פאר וועלכער זיי זענען מקריב זייער נאציאנאל פנים.

קיינער אבער צווינגט זיי נישט דערצו, אחוץ זייער אייגענער שקלאפישקייט אדער דעם פאקט, וואס זיי זענען אפגעריסען פון א יודישען מאסענלעבען. און בכלל איז מען דארט, אין יענע לענדער, נאך נישט געקומען צו דער פערשטענדניש פון דעם נאציאנאלען פראבלעם, צוליב כמה טעמים, היסטארישע סיבות.

אפילו פאליאקען אין די פאראייניגטע שטאטען אסימילירען זיך אויך. ביז א צייט, פערשטעהט זיך. עס וועט גאך מיט דער צייט אויסברעכען א קאמף פאר נאציאנאליטעטען-רעכט אפילו אין דער רוהיגער און זאטער אמעריקע.

אבער פראקלאמירונג פון נאציאנאלע רעכט איז איין זאך און פאקטישע מעגליכקייט די דאזיגע רעכט אויסצואיבען איז אנ'אנדער זאך. שטערט אונז טאקע אין די דערמאנטע לענדער קיינער נישט צו פיהרען זיך אין אונזערע אייגענע ד' אמות. ווי מיר ווילען, און אין פוילען מיט די קאנסטיטוציע-פאראגראפען און די מינדערהייטס-טראקטאטען און מיט'ן גאנצען טאראראם מוזען מיר פייערען זונטאג, מוזען מיר פיהרען די האנדעלס-ביכער אין פויליש, מוזען מיר אויסהאלטען אונזערע שולען אויף אייגענעם חשבון א.א.וו.

ווייזט אויס, אז אפילו אין דעם פרט פעהלט נאך אונז דא א ביסעל די בעריהמטע „מערב אייראפעאישקייט“, מיט וועלכער מ'וויל אפפטרן אלע אונזערע נאציאנאלע פאדערונגען.

אנ'אלטער בעקאנטער.

נייע סטאטוטען, פראטאקאלען און אפמאכען

אין דער פעלקער-ליגע וועלען נאך נישט ברענגען דעם שלום.

אין דער אויסלענדישער פרעסע איז פערעפענטליכט אנ'ארטיקעל פון לאיד-דזשארזש וועגען דער איצטיגער סיטואציע אין דער פעלקער-ליגע.

פעסטשטעלענדיג, אז דער פרידענס-גייסט פון לאקארנא איז שוין לאנג פערשוואונדען, הגם אלע אין גענף וועלען איהם זוכען, בעטראכט דער מחבר די איצטיגע פערהעלטנישען:

ס'איז זיכער, מיינט ער, אז **פוילען** וועט זיך בעפרידיגען מיט א צוזאג פון א האלב-שטענדיגען ארט אינ'ם ראט פון דער פעלקער-ליגע. **בראזיליען** איז ארויסגעטראטען פון דער פעלקער-ליגע. די איינציגע שוועריגקייט איז מיט **שפאניען**, וועלכע וויל א ביסעל צו-האנדלען. זי איז גרייט צו פערציכטען אויף איהר וועטא-רעכט, אויב מ'זאל איהר דערפאר אנערקענען דעם מאנדאט איבער **טאנזשיר**.

אויף דעם וועט אבער בשום אופן נישט מסכים זיין פראנקרייך, ווייל זי אליין האט אנ'אויג אויף טאנזשיר. ענגלאנד איז מסכים מיט'ן איצטיגען צושטאנד אין טאנזשיר (אנ'אלגעמיינע פערוואלטונג פון דריי מלוכות) אבער זי וואלט זיך געלאזט אונטערהאנדלען וועגען א שפאנישען מאנדאט.

ס'געהען קלאנגען, אז איטאליען זאל אונטערשטיצען שפאניענס פערלאנג, אבער איטאליען וועט זיך נישט בעשליסען צו ברעכען דעם לאקארנער אפמאך וועגען דייטשלאנדס איינטריט אין דער פעלקער-ליגע צוליב דער „פרישער ליבע מיט שפאניען“.

ווי ס'זאל אבער נישט זיין מיט טאנזשיר איז נישט פאראויסצוזעהען, אז שפאניען, ביי וועמען די אלטע סימפאטיעס צו דייטשלאנד זענען גאנץ שטארק, בעזונדערס אין די קאנסערוואטיווע קרייזען, וואס שטעהען איצט ביים רודער — ווי ס'זאל נישט זיין, וועט זי נישט ברענגען צו דעם, אז דייטשלאנד זאל נישט קענען אריינטרעטען אין דער פעלקער-ליגע.

דער טאן פון דער פראנצויזישער פרעסע האט זיך זייט דער מערץ-סעסיע פון דער פעלקער-ליגע בעדייטענד געענדערט. זי איז דורכאויס דערפאר, אז דייטשלאנד זאל אויפגענומען ווערען אין דער פעלקער-ליגע. די נאציאנאליסטישע און קאנסערוואטיווע פרעסע, וועלכע האט אין מערץ שטארק געשטיצט די דייטש-פיינדליכע ארויסטריטען, האט איהר האלטונג און טאן פולשטענדיג געענדערט.

די פרעסע זעהט דעם אויסוועג אין דעם פארשלאג פון דער קאמיסיע וועגען האלב-שטענדיגע ערטער, וועלכע זאלען אנקומען פאר שפאניען און פוילען. בנוגע פוילען וועט דייטשלאנד, וואהרשיינליך, — מיינט די פראנצויזישע פרעסע, - קיין שוועריגקייטען נישט מאכען, ווייל אין דייטשלאנד ווערט די נייע פוילישע רעגירונג בעטראכט אלס אזא, וואס זוכט א פערשטענדיגונגס-פאליטיק.

דערפאר פאלט די גאנצע פערביטערונג פון דער פראנצויזישער פרעסע אויף שפאניען. פאר פראנקרייך איז שוין איצט אין אלגעמיין קלאהר, אז דייטשלאנד מוז איצט אויפגענומען ווערען אין דער פעלקער-ליגע. מ'פיהלט אין פראנקרייך, אז אויב די היינטיגע סעסיע זאל זיך ענדיגען מיט אזא פיאסקא ווי אין מערץ, קען דער פעלקער-בונד אויפגעריסען ווערען. און פאר פראנקרייך איז די פעלקער-ליגע א ברייט פעלד פאר אינטערנאציאנאלער טעטיגקייט, וואס קען גוט אויסגענוצט ווערען. זי וואלט דערפון פיל פערלוירען.

אין דייטשלאנד איז מען רוהיג און זיכער. די פיהרער פון דער דייטשער פאליטיק האלטען, אז אמבעסטען קענען זייערע אינטערעסען געזיכערט ווערען דורכ'ן אריינטרעטען אין דער פעלקער-ליגע. פראנקרייך בעשטעהט אויף דעם, אז ס'זאל געשאפען ווערען א פוילישער געגענגעוויכט אבער דייטשלאנד וועט היינטיגעס מאל נישט דערלאזען צו קיין פאל, וואס זאל קענען בעליידיגען איהר נאציאנאלען שטאלץ און ווירדע. די דייטשען האבען בעשלאסען נישט ארויסצופאהרען קיין גענף פריהער, ווי די פראגע וועגען זייער איינטריט אין דער פעלקער ליגע וועט זיין פולשטענדיג געזיכערט און — דער מחבר פיהרט אויס:

נישט אכטענדיג אויף די שפאנישע דראהונגען און טראץ דעם פראנצויזישען צווייפעל, וועט דייטשלאנד בעקומען אנ'ארט אין פעלקער-ליגע-ראט און דאן וועט דער לאקארנא-אפמאך געפונען זיין עהרען-קבר אין די ארכיוועז פון דער פעלקער-ליגע.

די צוקונפט וועט זיין אפהענגיג נישט פון די פערשידענע קלויזולען צום דאזיגען אפמאך, נאר פון דער ענטוואפענונג.

אמעריקא'ס שטעלונג אין דער דאזיגער פראגע איז קלאר און דייטליך: קעלאג האט גאנץ ריכטיג ארויסגערוקט דעם דאזיגען מאמענט אין פאדערגרונד: נייע סטאטוטען, פראטאקאלען און אפמאכען וועלען נישט ברענגען דעם שלום.

ס'איז אונפערמיידליך, אז דער מלאך פון שלום וואס איז בעלאדען מיט קאנאנען און לופט-שיפען, מיט קרייצערס און אונטערוואסער-שיפלעך וועט אין א שעהנעם טאג, צוליב עפעס א פונקט פון אנ'אפמאך, געליימט-ווערען.

דער אייראפעאישער שלום לעבט מיט חיי שעה, ביז ס'וועט דורכגעפיהרט-ווערען די ענטוואפענונג וועט יעדע מלוכה אדער יעדע גרופע פון מלוכות, וואס האט אנ'איבער-געוויכט, זיך פרובען אין פאל פון א קאנפליקט בעסער זיך צו פערלאזען אויף דער אייגענער מאכט, איידער אויף דער דעציזיע פון נייטראלע יוריסטען.

די ענטוואפענונגס-פראגע וועט וואהרשיינליך אויף דער היינטיגער סעסיע פון דער פעלקער-ליגע נישט בעהאנדעלט ווערען; זי וועט קומען אויף דער טאג-ארדנונג ערשט אויף דער נאוועמבער-סעסיע. ביז דאן וועלען די מלוכות מיט שטארקע ארמעען משפיע זיין די קאמיסיע אויסצוארבייטען א פלאן, וואס אויפ'ן פאפיר וועט ער בעדייטען — א ווייטגעהענדע פערקלענערונג פון די בעוואפענטע קרעפטען. אין דער ווירקליכקייט וועלען זיי בלייבען אין בעזיץ פון אונגעהויערע געשולטע מיליטער-קרעפטען, וואס וועלען קענען אין א פאר טאג בילדען נאך שטארקערע ארמעען אין צאהל און בעוואפנונג, ווי ס'איז געווען בעת'ן וועלט-קריג.

כל זמן די דאזיגע לאגע דויערט, קען דער פאלאץ אין גענף אנגעשטאפט ווערען מיט אפמאכען און סטאטוטען; פאר'ן שלום אבער האבען זיי די ווערט פון א לייב-וואך ביי א טויטען, און דער מחבר פערענדיגט:

„ענטוואפנונג — איז די זיכערונג פאר'ן שלום, זי איז דער איינציגער פרוב-שטיין פאר'ן אויפריכטיגען ווילען פון שלום“.

די נייע וואלוטע אין ארץ-ישראל.

(קארעספאנדענץ פון לאנדאן צום „נייעם פאלקסבלאט“).

דאס ענגלישע קאלאניעס-מיניסטעריום האט נאר-וואס פערעפענטליכט א קאמוניקאט וועגען דער וואלוטע פון ארץ-ישראל. אינ'ם קאמוניקאט ווערט איבערגעגעבען, אז דאס קאלאניעס-מיניסטעריום האט געשאפען א קאמיסיע, אויף אויסצוארבייטען א פראיעקט פון איינפיהרען אין ארץ-ישראל אנ'אייגענע וואלוטע, וועלכע זאל זיך שטיצען אויף דעם פונט שטערלינג.

די קאמיסיע וועט אויך האבען די אויפגאבע צו קאנטראלירען די ארץ-ישראל וואלוטע. צו דער קאמיסיע געהערען פאלגענדע פערזאנען: פ. ה. עזעכיעל, איינער פון די קרוין-אגענטען פאר די קאלאניעס. פארזיצער: ל. קופער, הויפט-דירעקטאר פון דער בריטישער באנק אין מערב-אפריקע; א. י. הארדינג, א בעאמטער פון קאלאניעס-מיניסטעריום; פ. פיליפס ג. מיטגליד פון דער ענגלישער מלוכה-קאסע און ה. ק. ראנזאם סעקרעטאר. דאס זיץ-ארט פון דער קאמיסיע איז לאנדאן.

אלס פארגעשיכטע צו דער בעשטימונג פון דער דאזיגער קאמיסיע איז צו בעמערקען פאלגענדעס: די ארץ-ישראל-רעגירונג האט בעשטימט אין אפריל 1924 י. א ספעציעלען קאמיטעט מיט דער אויפגאבע זיך ארויסזאגען צי ארץ-ישראל נויטיגט זיך אין אנ'אייגענער וואלוטע, און וואס פאר א וואלוטע-סיסטעם איז אמבעסטען צוגעפאסט צו די בעדערפענישען פון לאנד.

אלס פארזיצער פון קאמיטעט איז דאן בעשטימט געווארען דער פינאנץ סעקרעטאר פון דער פאלעסטינער רעגירונג ה' דייוויס. מיטגלידער פון קאמיטעט זענען געווען: ס. האפיען, פון דער אנגלא-פאלעסטינא-באנק, יעקב קאהן און וואן פריסלאנד, פון ציוניסטישען עקזעקוטיוו; צוויי אראבער, אלי עפענדי מוסטאקים פון יפו און סוליימאן ביי נאסיף פון חיפה, ווי אויך די א״י-פערטרעטער פון דער אנגלא עגיפטישער באנק“, „קרעדיט ליאן“, „אימפעריאל אטאמאן-באנק“ און באנקא-דע-ראמא“.

די פאלעסטינישע רעגירונג האט אין א דעמאלסדיגער מיטיילונג ערקלעהרט, אז דאס שאפען אנ'אייגענע ארץ-ישראל-וואלוטע איז געווארען אקטועל צוליב דעם, וואס אין לאנד צירקולירט דער עגיפטישער פונט, האט די עגיפטישע נאציאנאל-באנק א יעהרליכע גרויסע הכנסה פון די פראצענטער פון די באנקנאטען, וואס געפינען זיך אין אומלויף אין ארץ-ישראל, בעת די ארץ-ישראל רעגירונג האט נישט דערפון קיין שום פראפיט.

די ארץ-ישראל רעגירונג האט אויך בעשטימט א צווייטע קאמיסיע מיט'ן צוועק פעסטצושטעלען דעם נאמען פון דער ארץ-ישראל-וואלוטע. די דאזיגע קאמיסע, וואס איז בעשטאנען פון יודען און אראבער, האט אין יאנואר 1925 י. בעשלאסען, אז די הויפט-מטבע פון ארץ-ישראל (פונט שטערלינג) זאל זיך רופען „דינר“. א צעהנטעל טייל פון א דינאר (2 שילינג) זאל זיך רופען אויף העברעאיש „שקל“ און אויף אראביש „מיסקאל“. ווייטער זאל זיין א „חצי-שקל“ און א „חוצי-מיסקאל“ ווי אויך א פירטעל שקל אויף העברעאיש „דרקטון“ און אויף אראביש „דורהעם“. עס זאל אויך זיין א מטבע אין ווערט פון איין טויזענדסטיל חלק פון א דינר, מיט'ן נאמען „פריטה“ אויף העברעאיש און „סאלף“ אויף אראביש.

קאנפערענץ פון די ראדיקאלע ציוניסטען.

בערלין, (י.ט.א.) דא איז פארגעקומען א צוויי טאגיגע קאנפערענץ פון די אנפיהרער פון דער „פאראייניגונג פון די ראדיקאלע ציוניסטען“ פון פערשידענע לענדער. אין דער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט צווישען אנדערע די ה״ה דעפוטאט גרינבוים און ד״ר ליפשיץ פון ווארשא. די קאנפערענץ האט בעשלאסען צו פערשטארקען די פראפאגאנדע-טעטיגקייט און צונויפרופען אין פארשטעהענדען ווינטער פערשידענע לאנדעס-קאנפערענצען פון די ראדיקאלע ציוניסטען ווי אויך אנ'אלגעמיינע קאנפערענץ.

די קאנפערענץ האט אויך אנגענומען פאלגענדע רעזאלוציעס: 1) די פאראייניגונג פון די ראדיקאלע ציוניסטען בעטראכט די געגענווערטיגע פאליטישע לאגע פון ציוניזם פאר נישט בעפרידיגענד אין העכסטען גראד. דאס נישט ערפילען דורך דער מאנדאט-מאכט די וויכטיגסטע פאליטישע פאדערונגען פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע. ווי אויך די אונבעפרידיגענדע אנטווארט פון דער מאנדאט-קאמיסיע ביים פעלקער-בונד אויף די אנקלאגעס פון דער יודישער אגענץ און פון ועד-לאומי, זענען סימפטאמען פון אנ'ערנסטער פאליטישער סיטואציע.

2) די פאראייניגונג פון די ראדיקאלע ציוניסטען איז איבערצייגט, אז דער איצטיגער קריזיס אין א״י איז א בולט'ער בעווייז, דאס דער אויפבוי-פראצעס פון לאנד איז מעגליך נאר אין דער פארם פון א סיסטעמאטישער, בעוואוסטזיניגער קאלאניזאציע, מיט דעם אויסדריקליכען ציל צוציהען די עולים צו ערד-ארבייט און צו פראדוקטיווע בעשעפטיגונגען.

3) בנוגע די פראגע פון דער יודישער אגענץ און די ערקלערונג פון ד״ר וייצמאן, דאס ער האט בדעה אין הערבסט צו פאהרען קיין אמעריק מיט'ן ציל צו פיהרען ווייטערע אונטערהאנדלונגען וועגען דער פערברייטערונג פון דער יודישער אגענץ, ערקלעהרט די פאראייניגונג פון די ראדיקאלע ציוניסטען, דאס זי שטעהט ווייטער פעסט אויפ'ן פריהערדיגען שטאנדפונקט געגען דער פערברייטערונג פון דער יודישער אגענץ, ווי דאס ווערט איצט געפלאנט.

די פאראייניגונג וועט מיט אלע כוחות בעקעמפען די דאזיגע פאליטיק פון ציוניסטישען עקזעקוטיוו.

ANEMJA · REKONWALESCENCJA · OSŁABIENIE NERWÓW
UKO
NAJWIĘKSZA ZAWARTOŚĆ HEMOGLOBINY
HEMATOGEN
DLA DOROSŁYCH I DZIECI
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH

נייער פאָלקסבלאַט
7. סעפּטעמבער 1926

דאס לאדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט
7. סעפּטעמבער 1926

7
דינסטאָג
כח
אלול תרפ"ו

סעפּטעמבער
זון-אויפגאַנג 4.41
זון-אונטערגאַנג 6,32
לענג פון טאָג, 14

יודישע זעלנער
וועלען זיין פריי אין די יום-טעג.

(אוו) די מיליטערישע מאַכט האָט פאַר-אָרדענט צו באַפרייען די יודישע זעל-נער פון איבונגען ראש השנה און יום כפור.

מאָרגען ערב ראש השנה וועלען די זעלנער פריי זיין פון 4 נאָכמיטאָג ביז 12 ביי נאַכט. אַ טייל זעלנער וועלען אויף דער צייט פון די ימים טובים בע-קומען אורלויבען אָדער „פּשעפּוסטקעס".

יודישע אַרבייטסלאָזע
וועלען נישט דאַרפען אָפּגעהמען זייערע אונטערשטיצונגען אין די יו"ט-טעג.

ראַטמאַן ד"ר שוויג האָט זיך גע-ווענדענדעט צום לייטער פון אַרבייטס-לאָזען-פאָנד, אַז די יודישע אַרבייטער זאָלען באַפרייט ווערען פונ'ם אָפּנעה-מען זייערע אונטערשטיצונגען און שטעמפּלען די ביכלעך אין די טעג פון ראש-השנה, ערב יו"כ, יו"כ, די ערשטע און די לעצטע סוכות, און אַז פאַר זיי זאָל באַשטימט ווערען אַנדערע טעג.

נעכטען האָט ד"ר שוויג באַקומען אַ בריף פונ'ם לייטער פון אַרבייטס-לאָזען-פאָנד, אַז זיין ווענדונג איז באַ-פרידיגט געוואָרען, און אַז אַזאַ פאַר-אָרדנונג איז שוין אַרויסגעגעבען גע-וואָרען.

„לאָקאַטאָר"
בעט אהלואה אויף צו פערענ-דיגען דאָס הויז אין כאָינע.

(מ) די טעג איז פאָרגעקומען אַ זי-צונג פון דער אויפבוי-קאָמיסיע ביים מאַגיסטראַט. אויף דער זיצונג איז צווי-שען אַנדערען באַטראַכט געוואָרען די בקשה פון פעראיין „לאָקאַטאָר" וועגען אַהלואה אויף צו פערענדיגען דאָס הויז אין כאָינע.

ס'איז באַשלאָסען געוואָרען די בקשה איבערצוגעבען דער רעוויזיע-קאָמיסיע, וועלכע דאַרף פעסטשטעלען, צי דאָס גאַנצע געלד, וואָס „לאָקאַטאָר" האָט באַקומען פון מאַגיסטראַט, איז באַנוצט געוואָרען ביים בויען פונ'ם הויז.

מיסברויכען
אויף דער לאדזער באַהן.

באַהן-מיניסטער פיהרט די אויספאָרשונג.

(פ) מיט אַ צייט צוריק איז אַ טייל פון דער היגער פרעסע אַרויסגעטרע-טען מיט רעוועלאַציעס וועגען מיסברוי-כען, וואָס קומען פאָר אין דער מעכאַ-נישער אָפּטיילונג פון דער היגער באַהן. די שולדיגע זענען אָבער דעמאָלט נישט באַשטראָפט געוואָרען. מיט עטליכע טעג צוריק איז פאָרגעקומען אַ מיטינג פון די היגע באַהן-אַרבייטער, וואו ס'איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָלוציע צו באַשטראָפען די מיסברויכער, די דאָזי-גע רעזאָלוציע איז איבערגעשיקט גע-וואָרען קיין וואַרשא. דאָס באַהן-מיניס-טעריום האָט זיך פעראינטערעסירט מיט דער דאָזיגער פראַגע, וועלכע וועט גרונדליך אויסגעפאָרשט ווערען.

אויפלעבונג
אין בזשעזשינער מסחר.

(ס) די אויפלעבונג אין דער לאָדזער טעקסטיל-אינדוסטריע האָט אויך געהאַט אַ גוטע ווירקונג אויף די בזשעזשינער שניידער-אינדוסטריע. די קאָנפעקציאָ-נערען האָבען געמאַכט אין בזשעזשין גרויסע באַשטעלונגען. בזשעזשין איז אַזוי אַרום פערזיכערט מיט אַרבייט אויף אַ לענגערע צייט.

שטייער-הנחות און בילִיגע קרעדיט פאַר סוחרים און האַנדווערקער.

א דעלעגאַציע וועט מיט די דאָזיגע פערלאַנגען פאָהרען קיין וואַרשאַ.

(–) די יודישע סוחרים און האַנד-ווערקער-אָרגאַניזאַציעס אין לאָדז האָ-בען אַרויסגעשיקט קיין וואַרשאַ פאָל-גענדע מעמאָריאַלען צום האַנדעלס-מי-ניסטער: וועגען נישט לאָזען אַריינפיה-רען קיין פוילען קיין האַלב-פערטיגע און פערטיגע אויסאַרבייטונגען און וועגען בילִיגען קרעדיט פאַר סוחרים און האַנדווערקער, פדי צו פערגרעסערען די קאָנסומציע, צום פינאַנץ-מיניסטעריום! וועגען פעראיינהייטליכען אַלע שטייערען אין איין שטייער, ביז דאָס וועט איינגעפיהרט ווערען זאָל דער זאַמלאָק-שטייער פערקלענערט ווערען אויף אַ האַלבען פראָצענט און אויך בילִיגער מאַכען דעם קרעדיט.

כדי אונטערצושטיצען די דאָזיגע מע-מאָריאַלען יעט פאָהרען קיין וואַרשאַ אַ דעלעגאַציע פון פאָלגענדע פערזאָנען: ליקערמאַן, צימערמאַן, ראָזענבערג, פריליך, אייזנער, און ווייס. די דעלע-גאַציע האָט היינט געשיקט אַן אָנפראַגע קיין וואַרשאַ ווען זי וועט אויפגענומען ווערען אין מיניסטעריום.

ענדערען די פּראָצעדור פון ליציטאַציעס פאַר שטייער-חובות.

(ב) ווי מיר דערוויסען זיך פון אַ מאָסגעבענדע קוועלע, וועט די „איזבאַ סקאַרבאָוואַ" אינגיכען באַקומען אַ פער-אָרדנונג פון פינאַנץ-מיניסטעריום וועגען ענדערען די פּראָצעדור ביים אַדורכ-פיהרען ליציטאַציעס פאַר נישט באַצאָהלטע שטייערען.

לויט דער דאָזיגער פערזאָרדנונג וועט דער שטייער-צאָהלער דריי טאָג פאַר דער ליציטאַציע באַקומען נאָכאַמאָל אַן אויפפאָדערונג וואו עס וועלען זיין אָנגעגעבען אַלע קאָסטען, מיט וועל-כע עס איז פערבונדען אַ ליציטאַציע.

די דאָזיגע פעראָרדנונג איז געקומען אַ דאַנק דער אינטערווענץ פון די סוחרים-פעראיינען, וועלכע ווילען אויס-מיידען אומפערהאָפטע ליציטאַציעס און איבעריגע קאָסטען.

עקספּאָרט פון לאָדזער סחורות.

סוחרים פון לעטלאַנד, עסטלאַנד, פינלאַנד און פראַנקרייך אין לאָדז.

(ח) קיין לאָדז זענען געקומען סוחרים פון לאַטוויע, עסטלאַנד, פינלאַנד און פראַנקרייך, די פראַנצויזישע סוחרים אינטערעסירט אין לאָדז פערשידענע לעדער-סחורות, די איבריגע האָבען באַ-עה איינגעקויפט טעקסטיל-סחורות.

(אג) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט האָט אַ גרופּע כינעזישע סוחרים איינ-געקויפט אַ טראַנספּאָרט וואָלענע און בוימוואָלענע סחורות קיין כינאַ. מיר דערוויסען זיך איצט, אַז דער עקספּאָרט פון די איינגעקויפטע סחורות טרעפט אָן אויף ערנסטע שוועריגקייטען צוליב דער נישט קלאָהרער פּאָליטישער לאַגע אין כינאַ.

טעקסטיל-אַרבייטער שוין איבערגעשיקט די הוספה-פאָדערונג פון די פאַבריקאַנטען.

(ב) די פראָפעסיאָנעלע פעראיינען האָבען צוגעשיקט צו די טעקסטיל-אינדוסטריעלער פאָלגענדען בריף:

„צוליב דעם נידריגען געהאַלט פון די אַרבייטער אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע, צוליב דעם נישט באַקימען די אויסגלייכס-הוספה לויט דעם וואוקס פון יקרות, ווי אויך צוליב דעם וואוקס פון די פרייזען אויף אַרטיקלען פון ערשטען געברויך, ווענדען מיר זיך דערמיט צו אייך מיט דער פאָדערונג צו העכערען דאָס געהאַלט פון אַלע טעקסטיל-אַרבייטער מיט 15 פראָצענט.

מיר בעטען אייך צוזאַמענצורופען אַ קאָנפערענץ אין די נאָהענטסטע טעג, כדי אַרומצורעדען די דערמאָהנטע פראַגע.

די אַרבייטער מאָטיווירען ווייטער, זייער פאָדערונג מיט דעם, וואָס ביי דער ערשטער אַקציע זענען זיי איינ-געגאַנגען אויף 12 פראָצענט דערמאַר, ווייל דער פרעמיער האָט צוגעזאָגט דאָס לעבענס-מיטעל וועט בילִיגער ווערען.

קאַמף געגען שקאַרלאַטין.

20,000 קינדער וועלען געאימפט ווערען.

(ב) שבת איז פאָרגעקומען אַ פער-זאַמלונג פון די שטאָטישע שול-דאָקטוירים אונטער'ן פאָרזיץ פון ד"ר גוטענטאַג.

נאָך אַ דיסקוסיע וועגען דער מעג-ליכקייט פון אַ שקאַרלאַטין-עפּידעמיע איז באַשלאָסען געוואָרען מיט'ן אָנהויב פון שול-יאָהר אַדורכצופיהרען צווישען דער שול-יוגענד אַ מאַסען-אימפונג געגען שקאַרלאַטין. די אַקציע וועט קורם-כל אַרומנעהמען די יונגסטע קינדער פון די אָכראָנקעס, שפּעטער וועלען גע-אימפט ווערען שטופענווייז די 7, 8, 9 און 10-יעהריגע קינדער. אויף אַזאַ אופן זאָלען געאימפט ווערען העכער 20 טוי-זענד קינדער.

ווייטער איז באַשלאָסען געוואָרען, אַז די שול-דאָקטוירים זאָלען האַלטען שמועסען וועגען שקאַרלאַטין פאַר די קינדער און אָפּהאַלטען קאָנפערענצען מיט די עלטערען.

ערב פּראָצעס פון לעווינזאָהן און וואָידיסלאַווסקי.

וואס עס דערצעהלט דער פּראָקוראָר אין אַפּעלאַציע-געריכט.

(ס) ווי מיר האָבען שוין בשעתו גע-מאָלדען, זענען די בעשולדיגטע אין אונטערצינדען דעם גאַרן-סקלאַד פון דער פירמע „לעווינזאָהן און וואָידיס-לאַווסקי" אבראהם וואָידיסלאַווסקי און דאָס פּאָר-פּאָלק פּטאַשניק באַפרייט גע-וואָרען פון טורמע אויף קויציע.

איינער פון די באַשולדיגטע אבראהם וואָידיסלאַווסקי אַ ברודער פונ'ם איינ-האָבער פון דער פירמע האָט אָנגעגע-בען אַן אַפּעלאַציע אין געריכט וועגען פערקלענערען איהם די קויציע פון 3000 זלאָטעס ביז אַ מינימום. די אַפּע-לאַציע איז אין דער פערגאַנגענער וואָך באַטראַכט געוואָרען אויף אַ זיצונג פון אַפּעלאַציע-געריכט.

דער פּראָקוראָר איז אַרויסגעטרעטען געגען ערפילען די בקשה פונ'ם בע-שולדיגטען וואָידיסלאַווסקי. דערביי האָט ער אָנגעוויזען אויף דעם עדות-זאָגען פון נאַכט-סטרוזש פּיוועל אַספּיס, וועלכער האָט בעת דער אויספאָרשונג איבערגעגעבען, אַז אין דער קריטישער נאַכט איז אַברהם וואָידיסלאַווסקי אַריינגעגאַנגען אין לאָקאַל פון דער פירמע מיט אַ וואַליזע אין דער האַנד. אַ חוץ דעם האָט דער פּראָקוראָר זיך פערורופען אויף אַ גאַנצע רייה עדות, וועלכע האָבען באַשטעטיגט, אַז די פירמע „לעווינזאָהן און וואָידיסלאַווסקי" האָבען געפיהרט מיט אברהם וואָידיס-לאַווסקי אַ הורט-האַנדעל מיט מעהל. צוליב די שטענדיגע מחלוקות צווישען דער פירמע און אברהם וואָידיסלאַוו-סקי, האָט די פירמע באַשלאָסען דעם מעהל-סקלאַד צו ליקווידירען און דאָס האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע שנאה מצד אברהמ'ען געגען זיין ברודער.

צוליב די אַלע טעמים האַלט דער פּראָקוראָר דאַרף די אַפּעלאַציע פון אבּרהם וואָידיסלאַווסקי אָפּגעוואָרפען ווערען.

נעהמענדיג אין אַכט די באַווייזען פון פּראָקוראָר, האָט דאָס געריכט באַ-שטעטיגט די אַרויסגעלייגטע קויציע. דאָס זעלבע אַפּעלאַציע-געריכט האָט בשעתו פערקלענערט די קויציע פאַר ס. וואָידיסלאַווסקי'ן און לעווינזאָהנ'ען

ווי ס'איז צו זעהן פון דעם אַלעם וועט דער הויפּט-פּראָצעס, וועלכער קומט פאָר אין היגען קרייז-געריכט דעם 21. סעפּטעמבער, זיין זעהר אינטערע-סאַנט. דער איינגאַנג אויפ'ן פּראָצעס וועט זיין געגען בילעטען.

כשר
CERES

שפּייזעפעט איז פריש אנגע-הומען און איז אין יעדען איינציגען געשעפט צו באַקומען. די אויסאַרבייטונג פון צערעס שפּייזעפעט אין אונ-זערע פאַבריקען שטעהט שטענדיג אונ-טער דער פערזענליכער אויפזיכט פון ה' רבי שמחה פרענקעל (סקאַווינאַ) און דער געגוס פון באַליבטן שפּייזעפעט קען אַלע רעליגיעזע רעקאָמאַנדירט ווערען
SATURNIA S. A. Warszawa.

קראַנקען-קאַסע.
אַרבייטסלאָזע אינטעלעקטו-עלע ווערען פערזיכערט.

(ב) די פערוואַלטונג פון דער קראַנ-קען-קאַסע האָט באַשלאָסען אָנצונעהמען אַלס פערזיכערטע אין דער קראַנקען-קאַסע אויך אַרבייטסלאָזע אינטעלעקטו-עלע. די יאָזיגע אַרבייטסלאָזע וועלען מוזען האָלטען די „סטאַזשקעס" פון דער אונטערשטיצונג, וואָס זיי באַקומען.

די אָנגעשטעלטע פעראיינען נעהמט אונטער שריט, אַז אויך די פאַמיליעס פון די אַרבייטסלאָזע זאָלען פערזיכערט ווערען אין דער קראַנקען-קאַסע.

פערשידענעס.

(א) נעכטען האָבען די היגע האַנד-ווערקער-פעראיין באַקומען אַ ידיעה פון האַנדעלס-מיניסטעריום, אַז דער טער-מין פון דער פערזאַמלונג ביים האַנדעלס-מיניסטעריום וועגען די ענדערונגען אין אינדוסטריע-געזעץ, וועט פאָרקומען דעם 14-טען סעפּטעמבער.

באַראַכאָוו שולע.

די גרויסע צאָהל איינגעשריבענע קינדער אין דער באָראָכאָוו-שולע (צי-געלגאַס 26) האָט באַוואויגען די לייטונג פון דער שולע צו עפענען היי-יאָהר אַ פּאַראַלעלען אַ ערשטע קלאַס, כדי אַלע קינדער, וואָס ווילען גענייסען פון דער וואַרימער היימישער סביבה, וועל-כע די שול גיט פאַר איהרע שילער זאָלען קענען באַפרידיגט ווערען. אינ'ם נייעם קלאַס קענען נאָך אָנגענומען ווערען עטליכע קינדער פון 6–7 יאָהר איינשרייבען קען מען זיך טעגליך אין קאַנצעלאַריע פון דער שולע.

א"י-אַמט.

די 100 פרויען סערטיפיקאַטען, וועל-כע זענען דערהאַלטען געוואָרען אויף פונאַנדערצוטיילען לויט אַ נאָמענטליכער ליסטע פאַר 283 פריילייגס, זענען שוין אין גאַנצען אויסגענוצט-געוואָרען.

ווען ס'וועלען אָנקומען נייע סערטי-פיקאַטען, וועט מיטגעטיילט-ווערען.

פּריזיער

אהן צעך-דיפּלאָמען זאָלען זיך נישט טאָרען באַשעפטיגען מיט דעם פאַך.

(מ) עהרענכטען איז צום שטאָט-פרעזידענט ציגאַרסקי געקומען אַ דע-לעגאַציע פון פריזיער צעך. די דעלע-גאַציע האָט געבעטען דעם פרעזידענט, ער זאָל פועל'ן ביי דער געהעריגער מאַכט, זי זאָל אַרויסגעבען די נויטיגע פאַרשריפטען, אַז פערזאָנען, וועלכע האָבען נישט קיין דיפּלאָמען פון צעך, זאָלען זיך נישט טאָרען באַשעפטיגען מיט דעם פאַך.

דער פרעזידענט האָט צוגעזאָגט די פראַגע צו באַטראַכטען.

רעדוקציע אין פאזנאנסקי׳ס פאבריקען.

ארבייטער בעלאגערן דעם קאבינעט פון דירעקטאר.

(ב) מיט צוויי וואכען צוריק האט די דירעקציע פון פאזנאנסקי׳ס פאבריקען אפגעזאגט 1000 ארבייטער. דער טערמין פון דער קינדיגונג האט זיך געענדיגט שבת. די ארבייטער האבען זיך דערוואוסט, אז דער ציל פון דער קינדיגונג איז צו רעארגאניזירען די ארבייט און די וועבעריי אויף דעם אופן, אז איין ארבייטער זאל ארבייטען אויף דריי ביז פיר שטוהלען.

נעכטען האבען די ארבייטער פון דער פאבריק בעלאגערט דעם קאבינעט פון די דירעקטארען וואלטשינסקי און לאמפרעכט און פערלאנגט אנ׳ענטפער פארוואס די 1000 ארבייטער זענען געקינדיגט געווארען.

דירעקטאר וואלטשינסקי האט ערקלערט, אז דער ווינטער-סעזאן איז שוין ענדיגט און די וועבעריי וועט מוזען צונויפאפס-ווערען צו זומער-אויסארבייטונגען. די וועבעריי מוז דעריבער ווערען רעארגאניזירט. די פערוואלטונג פון דער פאבריק האט בעשלאסען, אז נאך דער רעארגאניזאציע זאלען בלייבען נאר 185 וועבער.

ה׳ וואלטשינסקי האט ווייטער ערקלערט, אז ער קען נישט ענדערען דעם בעשלוס פון דער פערוואלטונג און די ארבייטער, וועלכע וועלען רעדוצירט ווערען וועלען בעקומען בעשייניגונגען פאר דעם ארבייטסלאזען-פאנד.

די ארבייטער האבען זיך מיט דעם דאזיגען ענטפער נישט בעגניגענט און האבען אין פערלויף עטליכע שעה נישט ארויסגעלאזען די דירעקטארען, ביז ה׳ וואלטשינסקי האט צוגעזאגט, דאס ער וועט אין דער דאזיגער פראגע צוזאמענרופען א קאנפערענץ. די ארבייטער זענען דאן אפגעטרעטען.

אזוהי בע׳גנב׳עט זייז מוטער.

די מוטער גיט איבער איהר זוהן, דעם גנב אין די הענד פון פאליציי.

(ג) פון א לעגגערער צייט אן האט פרוי קלעמענטינא שימיעצקא, וועלכע וואוינט אויף ליפאווא 78, בעמערקט, אז פון איהר שטוב ווערען פערפאלען פערשידענע קליינע חפצים. שימיעצקא האט געהאט א שטארקען פערדאכט אויף איהר סובלאקאטארקע. נישט האבענדיג אבער קיין קאנקרעטע בעווייזען, האט שימיעצקא בעשלאסען דערווייל צו אבסערווירען. די גנבות האבען אויפגעהערט, גאר אין א קורצער צייט האבען זיך די גנבות ווידער אנגעהויבען. דאסמאל זענען אויך פערפאלען געווארען פערשידענע זאכען, וועלכע האבען געהערט צו דער סובלאקאטארקע. איצט האט זיך שימיעצקא איבערצייגט, אז זי האט געהאט א גרויסען טעות אין איהר פערדאכט. די דריטע פערזאן, וועלכע האט נאך געוואוינט אין דער וואוינונג, איז געווען שימיעצקא׳ס 18 יעהריגער זוהן וויקטאר.

נעכטען אין אווענד, ווען שימיעצקא האט זיך שוין געלייגט שלאפען, האט זי בעמערקט, ווי איהר זוהן מאכט אויף דעם קופער פון דער סובלאקאטארקע און נעהמט ארויס פון דארט א פאר טייערע זאכען.

דעמאלס איז די מוטער ארויסגעשפרונגען פון בעט, אנגעכאפט דעם זוהן אין די סובלאקאטארקע געשיקט נאך פאליציי.

נאכדעם, ווי די פאליציי האט צונויפגעשטעלט א פראטאקאל איז דער גנב׳ישע זוהן אבגעפיהרט געווארען אויף דער פאדעו-ונג פון דער מוטער אין דער טורמע.

מ׳ט א רעוואלווער שפ׳לט מען זיך נישט.

א באהן-בעאמטער זיך שטערבליך פערוואונדעט.

(ל.) נעכטען איז אויף דער סטאציע זשאקאוויק פארגעקומען אנ׳אומגליקליכער ציפאל מיט דעם באהן-בעאמטען סטאניסלאוו באנקא.

האלטענדיג אין דער האנד א רעוואלווער, האט באנקא נישט ווילענדיג א ציה געגעבען ביים ציגנגל און דער רעוואלווער האט אויסגעשאסען, די קויל האט באנקא׳ן אדורכגעשאסען דעם בויך.

אין א שווערען צושטאנד איז דער פערוואונדעטער אפגעפיהרט געווארען קיין לאדז אין פאזנאנסקי׳ס שפיטאל.

טראמוואי איבערגעפאהרען א יודישען פוהרמאן.

(–) נעכטען 9 א זייגער אין אווענד איז פון מאלגא גאס אריינגעפאהרען מיט זיין פוהר אויף פאמארסקא דער פוהרמאן פון סילעיו ישעיהו ניימאן. פלוצלינג איז אנגעקומען דער טראמוואי נומער 4 און אריבערגעפאהרען אויף דעם וואגען. ניימאן איז אריבערגעפאלען אונטער די רעדער פון טראמוואי. ביי ניימאן איז אבגעשניטען געווארען דער לינקער פוס.

זאקען-ארבייטער · שטרייק אין אלעקסאנדער.

(ב) די זאקען-ארבייטער אין אלעקסאנדער האבען בשעתו ארויסגעשטעלט א פאדערונג וועגען לוין-הוספה פון 25 פראצענט. די פאבריקאנטען האבען געוואלט געבען בלויז מיל וויפיל עס איז דערלעגט געווארען די לאדזער זאקען-ארבייטער. די ארבייטער זענען דערויף נישט איינגעגאנגען און נעכטען איז אויסגעבראכען א שטרייק פון אלע זאקען-ארבייטער אין אלעקסאנדער.

דער דאלאר · קורס אין לאדז.

זייט די לעצטע עטליכע טעג הערשט א שטילשטאנד אויף דער נישט אפיציעלער בערזע. ס׳ווערען געמאכט נישט פיל טראנזאקציעס ביי 8.99 אין צאהלונג און 9.00 אין פאדערונג. דער אפיציעלער קורס איז געווען 8.97 פאר מזומן און 9.00 פאר טשעקען.

פון געריכט.

א גנב, וואס טראגט די גנבה אין א זאק.

(–) דעם 20 אפריל ה. י. האט א פאליציאנט בעמערקט אויף פייפער׳ס גאס א פערדעכטיגען מאנספערשוין מיט א זאק אין האנד. דער פאליציאנט האט געהייסען אבשטעלען, נאר דער אומבעקאנטער האט אוועקגעווארפען דעם זאק און איז ענטלאפען. דער פאליציאנט האט דעם גנב אנגעיאגט און ארעסטירט אויף קרוטקע-באלוט 6. אין זאק האבען זיך געפונען 6 גע׳גנב׳עטע גענז און דער גנב איז געווען א געוויסער אנדזשעי קיעלטשעווסקי.

נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס פון קיעלטשעווסקי׳ן, דאס געריכט האט איהם פער׳משפט צו 2 יאהר טורמע.

בעקאנטמאכונג.

דערמ׳ט האב איך דעם כבוד מיטצוטיילען מיינע ג׳ קונדשאפט, אז מיין לאנג עקזיסטירענד **ווייז-געשעפט** איז פערזעהען אויף די קומענדע יו״ט מיט די בעסטע **אונגער ווייגען, ארץ ישראל ווייגען** און מעהר, ווי אויך **שפריט** און **ליקער** אלס צו קאנקורענץ פרייזען, ווי אויך **ראזינען וויין** פון מיין אייגענע פאבריק.

בעמערקונג: די פרייזען זענען פון 1.50 זל. א פלאש און ווייטער, אונגער וויין פון 5 זל. א פלאש און ווייטער.

מיט אכטונג **מענדעל בארענשטיין**

נאוואמיעסקא 30, טעל. 30 58.

794

לכבוד יום-טוב!

צו די בעפארשטעהענדע ימים-טובים עמפפעהל איך מיינע געעהרטע קונדשאפט א גרויסען אויסוואהל פון: פודער, טואלעט-זייפען, קעלנישע אונבלומען-וואסערן, פערפומען, ווי אויך אלע ארט קאסמעטישע ארטיקלען. צו קאנקורענץ פרייזען!

פאר ענגראסיסטען גרעסערער ראבאט!

רעעל! בילליגער, ווי איבעראל!

מיט אכטונג **י. דרוקער, זאווארזקא 11.**

טעלעגראמען.

נעוו. יודישער מיניסטער אין ליטע געקומען קיין ווארשא.

ווארשא, 6. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). אויפ׳ן וועג פון ארץ-ישראל קיין בערלין איז אין ווארשא געקומען אויף איניגע טעג דער געוועזענער מיניסטער פאר יודישע ענינים ה׳ ראזענבוים. אייער מיטארבייטער האט מיט איהם געהאט א קורצען געשפרעך בעת וועלכען ה׳ ראזענבוים האט ערקלערט, אז ער איז געקומען אין ריין פריוואט-אנגעלעגענהייטען. ער פאהרט איצט קיין בערלין, וואו ער האט צו פארענדיגען א וויסענשאפטליכע ארבייט. אין ווארשא וועט ער פערבלייבען א פאר טעג.

ווי איך דערוויס זיך האט דער וויצע-מיניסטער קיאל פערבעטען צו זיך ה׳ ראזענבוים׳ען אויף א קאנפערענץ. ווי מ׳רעכענט זאל אויף דער קאנפערענץ ארומגערעדט ווערען די פויליש-ליטווישע בעציהונגען.

פונאנדערצוטיילען אלע מעדאלען און אפשאפען דעם אמט.

ווארשא, 6 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אין מיניסטעריום איז איצט פאר א רעארגאניזאציע און רעדוקציע פון בעאמטע. צווישען אנדערע איז רעדוצירט געווארען דער בעאמטער, וואס האט זיך בעשעפטיגט מיט טיילען מעדאלען און ארדערען. ווען דער בעאמטער האט זיך געווענדעט צום פרעמיער – וואס וועט זיין מיט די מעדאלען, זאל דער פרעמיער האבען געענטפערט: „באלד פונאנדערטיילען אלע מעדאלען!"

א שרפה אין א קינעמאטאגראף מיט מענשליכע קרבנות.

דובלין, 6. (פאט). אין שטעדטעל דרומקעלאגער איז אין א הילצערנער געביידע פון א קינא ענטשטאנען א שרפה. עס האט זיך אנגעצינדען דער פילם, און פון איהם האט זיך אנגעכאפט די הילצערנע געביידע. ס׳איז ענטשטאנען א פאניק. דער גאנצער עולם האט זיך אלאז געטון צום איינציגען אויסגאנג. פיל זענען דערשטיקט געווארען. 47 קינדער זענען טויט; 11 – שטארק פערוואונדעט.

אין לאדז

ביי די „אומאנער" צו סליחות.

„א שטיבעל" א קליינס, א נידריגעס, ד׳ פל ד׳. ביים עמוד ברענען א פאר קליינע, ארימע, גראשענדיגע ליכטלעך; דער עולם דרעהט זיך ארויף און אראפ פער"מח׳ט און ברומט אונטער נגונים׳לעך, הארציגע ווייכע צוציהענדע: ד–ו–ד מ–ל–ך ישראל חי וקים" און ביים ארון-קודש שטעהט אנ׳עלטערער חסיד און פאטשט זיך הייס און פייערדיג אין די הענד אריין...

מיר, די קורץ געקליידעטע שטעהען שעמעוו׳דיגע ביי דער טיר און קוקען.

איינער. א יונגערמאן האט אונז דערזעהן און בעט אונז: קומט, קומט ווייטער, יודען, וואס שטעהט איהר ביי דער טיר?.. מיר קוקען מיט מיסטרויען עפיס קענען מיר זיך נישט געפינען, קאמפלושען מיט חסידים, עפיס א מין באינו מינו...

דער יונגערמאן, הפנים, האט פערשטאנען אונזערע מחשבות און ער האט אונז געגעבען צו פערשטעהן: „אונזער רבי – זאגט ער – האט געזאגט: „ווי א יוד געהט – געהט ער, דער עיקר – ער זאל צו קומען צום ריכטיגען וועג" – אז יודען קומען צו סליחות זענען זיי יודען...

די סליחות האבען זיך אנגעהויבען שטיל, הארציג, בנעימות׳דיג, גאר נישט דער רעש, דער ברען, וואס ביי אנדערע חסידים צו סליחות... שפעטער האט מען מיר ערקלעהרט: „אמת׳ע התלהבות קען נישט קימען פון גארנישט; באלד צוגעהן מיט׳ן ברען, מיט׳ן רעש – דאס איז געקינצעלט... – התלהבות, דאס איז א פלאם (להב.) און יעדער פלאם דארף האבען אן וואס זיך צו דערהאלטען... פריבט אנצוגדען א בלויזע קנויט, וועט זי געבען א פלאם אויף און באלד זיך אויסברענען...

און טאקי זאגענדיג איז דאס „זאגען" געווארען וואס-אמאל הייסער, ברענענדיגע", דער עולם האט זיך צעשאקעלט ווי א פעלד מיט זאנגען, איבער וועלכען ס׳איז א שטורמווינד אדורכגעגאנגען...

די הענד פאטשען איינע אן דער צווייטער, פע׳הילכען, פערטויבען, די אויגען גליהען... די פנים׳ער פלאקערן – איין גרויס פייער, וואס בריהט אדורך דאס בלוט אין די אדערן און יאגט ארויס טרעהרען פון די אויגען, אמת׳ע טרערען, וואס שווענקען אראפ דאס שווערקייט פון די הערצער און רייניגען אויס די מוחות... און, אז צער פון די הערצער ווע׳ט אראפגעשווענקט – ווערט די שטימונג א פרעהליכע, א זיכערע און די טרעהרען זענען דעמאלט שמחה-טרערען, טרערען פון בטחון: דער רבונו של עולם איז אנ׳אב רחמים, ער וועט מוחל זיין די חטאים – נישקשה, פערהין דארט א גוטער מליץ – ר׳ נחמן בראסלאווער...

– און ווייסט איהר, וואס עס איז אזוינס דאס פאטשען מיט די הענד? אונזער רבי איז געווען א טבע-מענש, געלערנט און געדאווענט אין פעלד. אין וואלד, צווישען ביימער און גראזען, אין כביכול׳ס אמת׳ע וועלט, די וועלט, וואס קיין בשר-ודם האט זי מיט זיינע מעשים נישט פעראומרייניגט; דארט דינט יעדעס גרעזעל, יעדע שפראצונג דעם רבונו של עולם – וואקסט און בליהט, ווייל דער רבונו של עולם האט אזוי געהייסען... און וואס טוט א פראסטער טבע-מענש, אז ער וויל א פייער צעצינדען! קלאפט ער אזוי לאנג איין שטיין אן צווייטען, ביז עס קומט ארויס א פייער... און שפעטער, אז דער מענש האט שכל דערהאלטען ער דאס פייער און ער מאכט זיך דערפון אנ׳עמוד-האש...

– אבער ווי אזוי איז אייך מעגליך דעם פייער צו דערהאלטען, נישט האבענדיג קיין מנהיג? פ־אסטע טבע-מענשען קענען אמאל פערבלאנדזשען און דאס פייע־, דער עמוד האש קען פערלאשען ווערען?..

– ווער זאגט דע׳, אז מיר האבען נישט קיין מנהיג? אונזער רבי איז אייביג מיט אונז; ער איז נאר איבערגעגאנגען פון פרוזדור אין היכל אריין – ער איז אבער אייביג אונזער עמוד-האש, אונזער מורה דרך... אונזער רבי האט געזאגט: „אייביג וועל איך זיין מיט אייך' און איהר ווילט דאך דאס, דעריבער זאלט איהר אייביג זיין צוזאמען – ואהבת לריעך כמוך – דאס איז דער תמצית פון דער תורה און וואס ברוך דען א יוד מעהר ווי די תורה?.. אונזער רבי איז איצט אויך פערהאן צווישען אונז, ווייל מיר האבען זיך ליב...

מיר האבען נאר נישט די זכיה איהם צו זעהן...

דער עולם האט זיך ארומגענומען, און אנגעהויבען טאנצען לעבעדיג, פרעליך: „דוד מלך ישראל חי וקים, דוד מלך ישראל חי וקים, לעבעדיג! לעבעדיג! דער רבי האט געהייסען פרעהליך זיין!..

צוויי יונגע-לייט האבען אריינגעברענגט א טאפ מיט זופ, און דער עולם האט זיך געוואשען צו „מלוה מלכה", ארומגעזעצט זיך ביים טיש און געזונגען: „הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד"...

נאכ׳ן פלייש, האט איינער, א חסיד אויפגעמישט דעם „לקוטי אהרן" און געזאגט תורה; דער עולם איז שטיל געווארען, זעהר שטיל און איינגעהערט זיך מיט לייב און לעבען, גלייך עס וואלט געזעסען דער רבי ביים טיש און תורה געזאגט און נישט אכטענדיג אויף דער גאנצער שמחה, דעם גאנצען התלהבות, האט זיך גענומען טרערען קאלערן פון די אויגען – איין טרער האט געיאגט די צווייטע...

און דא האט זיך געפיהלט די מורא׳דיגע טראגעדיע, די טראגעדיע פון חסידים, וואס האבען נישט די „זכיה" צו זעהן זייער רבין.

יוסף זעלקאוויטש.

יודען אויף דעם ווייטען מזרח.

די יודען אויף דער רוסישער טעריטאָריע.

די טייל יודען פון ווייטען מזרח, וועלכע וואוינען אויף דער רוסישער טעריטאָריע, זענען קלענער אין צאָהל פון די, וואָס וואוינען אויף דער כינעזישער טעריטאָריע. דערפאַר אָבער זענען די יודישע קהלות אויף דער רוסישער טעריטאָריע, וועלכע געהט אריין אַ שטיק אין סיביר, שוין פיל עלטערע קהלות.

די יודען אין סיביר זענען שוין אַלט-בעזעסענע. מען רופט זיי סיביריאַקעס. אַנדערע פון זיי זענען געבוירענע סיביריער און אַנדערע זענען דאָרטען שוין היבשע צעהנדליגער יאָהרען. פיל פון זיי זענען פערשיקט געוואָרען אַהין דורך דער צאַרישער רעגירונג אַלס פּאָליטישע פערברעכער.

די סיבירער יודען האָבען זיך שוין דאָרטען צוגעוואוינט סיי צום קלימאַט און סיי צו די מענשען. די לעצטע יאָהרען, זינט די רעוואָלוציע, האָבען זיך אַ סך יודען פון רוסלאַנד און ליטאַ בעזעצט אין סיביר, וואו זיי פלעגען מאַכען גוטע געשעפטען.

טשיטאַ.

די ערשטע גרויסע יודישע קהלה אויף דער רוסישער טעריטאָריע אין יענעם געגענד איז אין דער שטאָדט טשיטאַ. וועלכע געפינט זיך אין מזרח-סיביר. די טשיטאַ'ער יודישע קהלה צעהלט אַנ'ערך פון צוועלף טויזענד. מעהרסטע פון זיי זענען סיבירער יודען און די איבעריגע זענען פון רוסלאַנד, ליטאַ א.א.וו.

ביז די סאָוויעטען-מאַכט איז אָנגעקומען איז בייזיי געווען אַ רב און עטליכע שוחטים. דאָרטען האָבען אויך עקזיסטירט: אַ טעטיגע ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע, אַ יוגענד-ציוניסטישע גרופּע „החבר", „התחיה", צעירי-ציון און פּועלי-ציון. ווען די סאָוויעטען-מאַכט איז אָנגעקומען, האָט די לעצטע גלייך אַרעסטירט די דאָרטיגע ציוניסטישע פיהרער און אַוועקגעזעצט זיי אין דעם פּאָדוואַל (קעלער) פון גע. פּע. או. (געוועזענע „טשעקאַ") און אויפגעפאָדערט די ציוניסטישע פיהרער, אַז קודם כל זאָלען זיי זיך אָפּזאָגען פון זייער ציוניסטישע טעטיגקייט און דערצו זאָלען זיי אונטערשרייבען אַ בריף, וועלכען די מאַכט האָט נאָכהער פערעפענטליכט אין דער רעגירונגס-פּרעסע, אַז די ציוניסטען זאָגען זיך אָפּ פון אַלע ציוניסטישע אַרבייטען, און זיי, די ציוניסטישע פיהרער, הייסט עס, האָבען חרטה אויף די פריהערדיגע סאַטען און ערקלערען, אַז דער ציוניזם איז אַ פערבלענדעניש אויף דעם יודישען פאָלק, אַז דער געדאַנק פון ציוניזם איז אַנ'אומגליק פאַר דער געזעלשאַפט א.א.וו.

נישט האָבענדיג קיין אַנדערע ברירה האָבען די ציוניסטישע פיהרער געמוזט אויספיהרען דעם יעווסעקישען פערלאַנג.

וולאַדיוואָסטאָק.

נאָך אַ גרויסע יודישע קהלה איז אין דער האַפען-שטאָדט וולאַדיוואָסטאָק, וועלכע געפינט זיך ביים יאַפּאַנעזישען ים. דאָרטען געפינען זיך ביי אַ טויזענד יודישע אייגוואוינער. אַ גרויסע צאָהל יודען זענען דאָרטען סיבירער, און די איבעריגע זענען דאָרטען די רוסלענדישע און ליטווישע יודען, וועלכע זענען אָנגעקומען אין די מלחמה-יאָהרען. די וולאַדיוואָסטאָקער יודען האָבען דאָרטען אַ גוטע שיל מיט אַ בית-הספר. זיי האָבען אויך ביז דאַ נישט לאַנג געהאַלטען אַ רב. אויך האָט אין וולאַדיוואָסטאָק עקזיסטירט אַ ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע, וועלכע איז געווען טעטיג אויף דעם געביט פון בנין הא ץ, גאָר אַזוי ווי אין די איבעריגע שטעדט פון רוסלאַנד, האָט מען אויך דאָ גלייך ליקווידירט די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע, ווי נאָר די סאָוויעטען-מאַכט איז אָנגעקומען.

די עקאָנאָמישע לאַגע פון די דאָרטיגע יודען האָט זיך אויך פערערגערט זינט די סאָוויעטען מאַכט איז אָנגעקומען. דער מסחר, מיט וואָס דאָס רוב יודען האָבען זיך פערנומען, איז בטול געוואָרען און אַ סך פון די דאָרטיגע יודען זענען אַרויסגעפאָהרען קיין שאַנכאַי, וועלכער געפינט זיך נישט ווייט פון דאָרטען.

די איבעריגע יודישע קהלות, אויף דער רוסישער טעריטאָריע אין יענעם געגענד, זענען אין כאַבאַראָווסק, ניקאָלסק אוסיריסק, אין מזרח-סיביר—ווערכ י-או-דינסקי, נערצינסקי זיוואָד א.א.וו. יעדע קהלה האַלט אויס אַ שוחט, און אויב מעגליך, אויך יודישע לעהרער צו די קינדער.

Dr. L. LEWITAN

עהמט אָן אין דערהיים פון 4 ביז 6 אָוונד צו קליניק-פרייזען.

31 נאַלעווקי 31.

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" אַנטוואָרטען אויף יורידישע אָנפראַגען. וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.

יורידישע אָפּטיילונג פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

בעת דערלאַנגען אַנ'אָנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן מיט דער דאַטע פון טאָג, ווען די אָנפראַגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אָנפראַגען אָהן קופּאָן ווערט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 7. סעפּטעמבער 1926.

2046. בר. ד.

דאָס געזעץ בעשטימט די פערזאָנען, וועלכע האָבען דאָס רעכט אויף אַ ירושה לויט פאָלגענדען סדר. צום ערשטען האָבען דאָס רעכט אויף דער ירושה געזעצליכע קינדער; אויב ס'זענען קיין געזעצליכע קינדער נישט פאַרהאַן ירשנ'ט דאָס איבערגעבליבענע פערמעגען די נאַטירליכע קינדער. זענען אָבער קיין נאַטירליכע קינדער אויך נישט איבערגעבליבען. געהער עס צום ווייב.

2047. י. פּאָרעצקי.

דאָס רעכט נישט צו פערשטעלען דעם שכנ'ס פענסטער דורך נישט בויען הייסט אַ סלוזשעבנאָסטש. דערויף מוז מען האָבען אַ רעיענטאַלען אַקט.

2048. אַ לעזער פון אַלעקסאַנדראָוו-סקאַ גאַס 25.

די יורשים האָבען דאָס רעכט צוריקצופאָדערן דעם חלק ירושה פון שוואַגער, אויב די שוועסטער האָט עס איהם פערשריבען. אַזאַ אַקציע אונטערנעהמען דאַרפען נישט אומבעדינגט אַלע יורשים, נור עס קען אויך פון יעדער איינער.

2050. ל. ק—סקי.

איבערציבויען האָט ער דאָס רעכט. ער מוז אָבער אייך פערזיכערן אין רעמאָנטירטען בנין אַנ'אַנשפרעכענדען לאָקאַל.

2051. אַ פּעראינטערעסירטער לעזער פון ראַדאָגאָסט.

פאַר אַנ'אומבעוועגליך אייגענטום לויט דער בעשטימונג רעכענען זיך נישט בלויז די מאַשינען, נור אויך די וועגען, פערד, געשפאַן, פעסער און אַזוי ווייטער, דעריבער האָט דער מלוה נישט קיין רעכט צו ווענדען די עקזעקוציע אויף די אויסגערעכענטע זאַכען, אויב אין וויראַק רעט זיך נור וועגען אַ זאַיענטשאַ פון בעוועגליך אייגענטום. וועגען אַ ווילאָנטשעניע דאַרפען זיך בעמיהען די היפּאָטעק-בעלות, וועמענס אינטערעסען עס ווערען אין דעם פאַל אָנגעריהרט.

2052. ח ק.

אויב דאָס קרייז-געריכט האָט אָנערקענט דעם פערזאָן פאַר נישט טאַטפעהיג אין רעכטליכען הינזיכט, ווערט וועגען דעם פערעפענטליכט אין דער היפּאָטעק.

2053. אַ לעזער פון שקאָלנאַ גאַס.

אַ מינדעריעהריגער קען נישט שליסען קיין אַקט-ספּולקאָוועֶ.

2054 אַ לעזער פון גלובנאַ 62.

וועגען ענדערען דעם פאַמיליען-נאָמען דאַרף מען זיך ווענדען אין דער וואָיעוואָדזטווע.

2055. בן דוב.

דער ציוויל מאַהנער קען אַפּעלירען נאָר געגען דעם טייל וויראַק, וואָס אָנערקענט נישט זיין פּרעטענזיע. קעגען די איבריגע פּונקטען פון וויראַק קען ער אַפּעלירען נאָר אויף אַזוי פיל, אויף וויפיל עס ווערען אָנגעריהרט זיינע אינטערעסען

די רענאָמירטע שולע פאַר קינדער פון יוד. אינטעליגענץ.

7-קלאַסיגע שולע פון פ. כאַצענעלזאָן נאַחומאָב נייגאַס 6 צווישען נאָוואָמיעסקאַ און ווטאָדניאַ.

עס ווערען אָנגענומען אין אַלע קלאַסען אין עלטער פון 7 ביז 14 יאָהר

שילער און שילערינס.

אַ ספּעציעלער פּאָרבערייטונגס-קלאַס פאַר ענטוויקעלטע 6-יעהריגע קינדער. אַ גרויסער פּראָגראַם פון העברעאיש און רעליגיעזע יודישע לימודים. די למודי קודש ווערען געלערנט אונטער דער הנהלה און השגחה פון בעריהמטען אַלטען למדן

ר' בנימין יעקב כאַצענעלזאָן.

ביי דער שולע עקזיסטירט פאַר קינדערלעך פון 3 ביז 6 יאָהר

אַ פרעבעל-שולע / Freblówka

פּוילישע און העברעאישע לידער און לייכטע געשפּרעכען.

גימנאַסטיק מיט מוזיק. רידמישע טענץ. האַנד-אַרבייט.

אָנפאַנגס-לעהרע פון לעזען, שרייבען פּויליש און עברי (דאַווגען).

נאָכמיטאָג-שולע 50% ביליגער.

נאָכמיטאָג - פרעבעלשולע.

979

איינשרייבונגען פון ר"ח אלול טעגליך פון 11 ביז 1 און פון 5 ביז 7 אָוונד.

אַלטע סאַמאָכאָדען (SAMOCHODY)

פאַר פערזאָנען און לאַסט

קויף און פערקויף

שענקעוויטשאַ 107

ווי אויך פערשידענע טיילען זענען צו בעקומען אויף דער שטעל.

735

אין וואַלד פון ליידענשאַפטען.

(ראָמאַן).

337)

ווען די ערשטע שטראַהלען פון דער זון האָבען זיך בעוויזען אין פענסטער פונ'ם קליינעם צימערל, איז הוגדאַ צום צווייטען מאָל נאָך איהר אָנקומען אין לאַזאַרעט איינגעשלאָפען מיט אַ טיפען געזונדען שלאָף; דער אַלטער דאָקטאָר איז צוגעגאַנגען צו לעאָני'ן און רעדוויצ'ן, וועלכע האָבען געקוקט אויף איהם מיט אַזעלכע אויגען פונקט פון איהם וואָלט אָנגעלאַנגט דער גורל זייערער.

– זי וועט לעבען! – האָט דער דאָקטאָר אַרויסגעשעפּטשעט – דער קריזיס איז אַדורך!

– זי וועט לעבען!.. לעבען! – האָט זאָנענקאַמף איבערגע'חזר'ט, בעמיהענדיג זיך איינצוהאַלטען די טרעהרען.

– לעבען!.. זי וועט לעבען! – האָט זיך ווי אַנ'עכאָ אַרויסגעריסען ביי דעם יונגען אָפיציר.

די אויסערגעוועהנליכע נערווען-אויפרעגונג – האָט דער דאָקטאָר ערקלעהרט – דאָס פלוצלינגע, אומגעריכטע ערשיינען פונ'ם פאָטער האָט זעהר גוט געווירקט אויפ'ן אָרגאַניזם פון דער קראַנקער; דער לויף פון די בלוטען איז שטאַרקער געוואָרען, און די איברים, וואָס זענען שוין כמעט טויט געווען האָבען ווידער אָנגעהויבען צו פונקציאָנירען! איצט, מיינע הערען, בעט איך אייך נישט צו בעאונרוהיגען מיין פּאַציענטין, און אַוועקצוגעהן... לאָזט מיר איבער די אויפגאַבע צו אַכטונג געבען אויף איהר ביז דער צייט, ווען זי וועט זיך ווידער קאָנען מיט אייך זעהן.

ביידע מענער האָבען פעסט געדריקט דעם דאָקטאָר'ס האַנד, און וואַרפענדיג די לעצטע בליקען אויף דער איינגעשלאָפענער, זענען זיי שטיל אַרויס פון לאַזאַרעט.

זאָנענקאַמף האָט איינגעלאַדענט דעם יונגען אָפיציר אין זיין פּאַלאַטקע.

דאָ האָט דער גלח מיט'ן אָפיציר געפיהרט אַ לאַנגען שמועס. זיי זענען איצט געוואָרען נאָהענטע גוטע פריינד, און דאָס געשפּרעך איז געפיהרט געוואָרען, ווי צווישען אַ פאָטער און אַ זוהן.

מיט פרייד האָט זאָנענקאַמף קאָנסטאַטירט, אַז זיין טאָכטער טרעפט אין קורט'ן אויף אַ גוטען זיווג, און הגם ער האָט וועגען דעם נישט גערעדט, האָט ער דאָך שוין ביי דער ערשטער צוזאַמענטרעפעניש געהאַט בעשלאָסען, אַז ער וועט זיי געבען זיין פאָטערליכע ברכה.

מידע פון די שווערע איבערלעבענישען האָבען זיי זיך אַ ביסעל צוגעלעגט שלאָפען.

זיי זענען אָבער לענגער געשלאָפען, ווי געוועהנליך, מחמת דער דאָקטאָר האָט זיי נישט געלאָזט אויפוועקען; ער האָט געוואָלט ווי ווייט מעגליך אָפּציהען די צוזאַמענטרעפעניש פון הוגדאַ'ן מיט איהר פאָטער און געליבטען, כדי ווידער נישט צו אויפרעגען די פּאַציענטין, וועלכע האָט זיך אָנגעהויבען צו בעסערן.

ווען זאָנענקאַמף און רעדוויץ האָבען געעפענט די אויגען איז שוין דער אַלטער דאָקטאָר געשטאַנען לעבען זיי מיט אַ צופרידענעם שמייכעל, און געגלעט זיך די ווייסע באָרד.

– קומט מיט מיר! – האָט ער געזאָגט – אונזער קליינע מיידעלע האָט זיך אויפגעכאַפּט, און וויל אייך זעהן! זאָגט מיר אָבער צו, אַז איהר וועט זיין געהאָרכזאַם, און פערלאָזען מיין פּאַציענטין, ווען איך וועל עס פון אייך פאָדערען.

אין איין אויגענבליק איז שוין זאָנענקאַמף און דער יונגער אָפיציר געווען אויף די פיס און מיט קלאַפּענדיגע הערצער זענען זיי אַוועק נאָכ'ן דאָקטאָר אין דער קראַנקערס צימער.

אַ פריידיגער איבערראַשונגס-געשריי האָט זיך ביי זיי אַרויסגערופען, ווען זיי האָבען דערזעהן הוגדאַ'ן זיצענדיג אויפ'ן בעט.

מיט אַנ'איבערגליקליכען אויסדרוק אויפ'ן פּנים, האָט די געראַטעוועטע פון טויט אויסגעצויגען צו זיי איהרע בלאַסע הענד.

– קינד מיינס, ליב קינד מיינס! – האָט אויסגערופען זאָנענקאַמף, פאַרזיכטיג אַרומנעהמענדיג הוגדאַ'ן, און צוטוליענדיג איהר קאָפּ צו זיין ברוסט.

– איצט וועלען מיר זיך שוין נישט צושיידען! מיר וועלען שוין בלייבען צוזאַמען אויף אייביג – אויפ'ן גאַנצען לעבען!

הוגדאַ האָט שטיל געוויינט אין דעם פאָטערס אָרעמס, קוקענדיג אויף איהם מיט אונגעהייערע ליבשאַפט.

דערנאָך האָט זי בעפרייט איין האַנד, אויסגעשטרעקט זי צו רעדוויצ'ן און צוגעצויגען איהם צו זיך.

– דו דאַרפסט איהם ליב קריגען, פאָטער! – האָט זי אַרויסגעשעפּטשעט – דו מוזט עס, אויב דו ווילסט, אַז איך זאָל בלייבען לעבען!

– איך האָב אהם שוין ליב פון טיפען הערצען! האָט אויסגערופען גליקליך זאָנענקאַמף – דער פּרעכטיגער יונגערמאַן האָט מיך איינגענומען „שטורמאַם", ווי עס פּאַסט זיך פאַר אַ קעניגליכען אָפיציר! ווען דו וועסט מיר געזונד ווערען, וועט גאָר נישט זיין קיין שטערונג צו דיין גליק! אין דער איצטיגער פריידיגער מינוט זאָג איך דיר צו, אַז דו וועסט ווערען די פרוי פון קורט פאָן רעדוויץ.

– אָ, ווי גוט דו ביזט!

קורט האָט צוגעדריקט זיינע ליפּען צו דער געליבטערס האַנד; זי האָט זיך איינגעבויגען צו איהם, און זאָנענקאַמף האָט זיי געבענשט.

– איהר וועט זיין דאָס גליק און די טרייסט פון מיין עלטער! נעהם מיר אַרום, קורט, און רוף מיך אָן – פאָטער!

דער יונגער אָפיציר האָט זיך מיט אַ פרייד-אויסגעשריי אַריינגעוואָרפען אין די אָפענע אָרעמס פון זאָנענקאַמף.

– אַ דאַנק דיר גאָט! האָט אויסגעשעפּטשעט דאָס מיידעל, און דער אָפשיין פון איבער-ערדיש גליק האָט בעלויכטען איהר פּנים – אַך, ווי הערליך דאָס לעבען איז!

זי האָט זיך פאַמעליך אַראָפּגעלאָזט אויפ'ן קישען, און דער דאָקטאָר האָט געגעבען מיט אַ וואונק צו פערשטעהן דעם „חתן" מיט'ן „מחותן", אַז די זעהעניש איז דאָס מאָל געענדיגט.

(פאָרטזעצונג קומט)

מאָדערנע סענסאַציעס, וואָס געשעהען מיט אַקטריסעס.

צו וואָס ווילדקייט און צולאָזענקייט דערפירט.

נישטאָ גאָר, ווי עס שיינט, קיין גרעניץ צו אויסגעלאַסענקייט און לוקסוס. מען דערצעהלט, אַז אין אַמאָליגען פּאָמפּעי, אין רוים, אָדער אין דעם אַמאָליגען אַטהען, גריכענלאַנד, איז די אויסגעלאַסענהייט און די משוגענע פּערשווענדערישקייט געווען זעהר שטאַרק.

אָבער וואָס דאַרף מען געהן צו די אַמאָליגע צייטען, אַז די היינטיגע צייטען קענען זיך פיהל נישט איבערנעהמען. נאָך אַלץ זענען דאָ רייכע הולטאַיעס, צולאָזענע אַקטריסעס, נאָך אַלץ מאַכט מען ווילדע אָרגיעס, וואַקכאַנאַליעס דורך טעג און דורך נעכט.

אָט דאָ נישט לאַנג צוריק האָט זיך בעקאַכט אין ניו יאָרק איבער אַן אַקטריסע, וואָס האָט אין קעראָל'ס טעאַטער אויף בראָדוויי גענומען אַ וואַנע אין שאַמפּאַניער. צוויי הונדערט ספּעציעל איינגעלאַדענע געסט האָבען דאָס בייגעוואוינט און דערנאָך איז מען נאָך געלאָפען צו דער וואַנע צו פּערזוכען אַביסעלע פון דעם הייליגען וויין...

וואָס איז דאָס אויב נישט ווילדקייט, פּערשייטקייט, צולאָזענקייט?

איצט ברענגען די צייטונגען צוויי ענהליכע זאַכען פון פראַנקרייך. מען האָט דאָרט געפינען אַן אַקטריסע, וואָס נעמט אַלע טאָג אַ מילך-וואַנע. זי גיסט אַלע טאָג אָן אַ פולע וואַנע מיט די בעסטע מילך און באָדט זיך אין דעם זי גלויבט, אַז מיט דעם מאַכט זי איהר לייב איידעל, פיין און ווייס.

און אַז מען האָט נעזוכט האָט מען געפונען נאָך אַ מילכיגע אַקטריסע, וועלכע האָט אַ טבע יעדען פרימאָרגען אַריינשטעקען איהרע פיס אין אַ קעסעל מיט קאַלטע פוטער. זי איז אַ טענצערין און די פוטער, זאָגט זי, מאַכט פריש און ווייך איהרע פיס.

וואָס איז דאָס, אויב נישט משוגענער לוקסוס, משוגענע פערשווענדערישקייט?

די פראַנצויזישע בעפעלקערונג האָט זיך נאָך ווייט נישט ערהאָלט פון די מלחמה-וואונדען. גאַנצע שטרעקעס לאַנד זענען נאָך פּוסט. דער פויער הונגערט נאָך און דער אַרבייטער אויך. נישטאָ קיין ברויט און נישטאָ קיין גלאָז מילך. און דאָ זיצט גאָר אַן אַקטריסע, איינע אַ מאַדמואַזעל דאָרע, און באָדט זיך אין מילך!

קינדער שרייען נאָך אַ שטיקעל טרוקען ברויט און דאָ געפינט זיך גאָר אַ צווייטע אַקטריסע, אַ מאַדמואַזעל דאָריאַ, וואָס טרעט פוטער מיט איהרע פיס!

וועגען דער ערשטער אַקטריסע האָט מען זיך דערוואוסט נאָך אַ דעטעקטיווישע אויספאָרשונג. אויסער דעם איבערגעטריבענעם לוקסוס, איז אין דעם נאָך פערהאַן אַ פערברעכען.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דער דינער פון דער אַקטריסע, וואָס האָט איהר צוגעשטעלט אַלע טאָג אַ וואַנע מיט מילך האָט דערנאָך גענומען די זעלביגע מילך, אָנגעגאָסען אין פלעשער און פערקויפט צו אָרימע פאַמיליעס. מיט דעם איז ער בעגאַנגען אַ פערברעכען געגען דעם סאַניטאַרישען געזעץ.

די קויפער פון דיזער מילך האָבען עפּעס גענומען דערשמעקען אין די גלעזער אַ פערפומירטען ריח. פון וואַנען קומט פערפום אין מילך? אַזוי לאַנג און אַזוי ברייט ביז איין פרוי, אַ כוואַטסקע ווייבעל, איז מיט אַ פלאַש מילך אין האַנד אַוועק צו דעם פאָליציי-קאָמיסאַר:

— עפּעס איז מיר דאָ דער פערפומריח אין מיין מילך גאַנץ געהיימניספול, עפּעס מוז דאָ זיין. געפינט אויס וואָס דאָס איז.

האָט מען אָנגעשטעלט אַ דעטעקטיוו ער זאָל זוכען. האָט ער געפאָרשט און געזוכט ביז ער איז דערגאַנגען צו דער אַקטריסעס הויז. ער האָט דאָרט גלייך ביים דינער געפינען אַ כך מילך, אָבער וואָס דאָס אַלץ מיינט האָט דער דעטעקטיוו אין אָנפאַנג נישט געוואוסט.

אריינגעהענדיג אָבער אין דעם בודואַר פון דער אַקטריסע האָט דער דעטעקטיוו דערשמעקט דעם זעלבען פערפום-ריח, וואָס עס הערט זיך אַרויס פון דער מילך-פלעשעל. איז ער ווייטער געגאַנגען פון צימער צו צימער.

— וואו איז די בעלעבאָסטע?

דער דינער האָט נישט געוואָלט זאָגען, נאָר דערנאָך האָט ער אויסגעזאָגט — „זי איז אין וואַנע". — מעהר האָט שוין דער דעטעקטיוו ניט געדאַרפט, אַ ווײַלע שפּעטער האָט ער געזעהן, אַז די וואַנע איז פול מיט מילך. די אַקטריסע לייקענט, אַז זי האָט געוואוסט דאָס דער דינער פערקויפט די מילך, אַזוי צי אַזוי, די גאַנצע זאַך האָט אָנגעמאַכט סענסאַציע.

מילכיגע אַקטריסעס!

אין אַן אַנדער געגענד פון מאַיז האָט פלוצלונג גענומען אויספעהלען פוטער. ווען מען איז געקומען צום מילכמאַן איז שוין ניט געווען קיין פוטער. די בעלעבאָסטעס האָבען ניט פערשטאַנען וואָס דאָ טוט זיך, ביז מען האָט זיך געכאַפּט, אַז די טענצערין דאָריאַ, וואָס וואוינט דאָרט קויפט אָפּ יעדען טאָג אַ גאַנצע פאַס מיט פוטער.

שאַמפּאַניער אין ניו יאָרק, מילך מיט פוטער אין פּאַריז. עס איז אָבער דאָ אַ שטיקעל אונטערשיד צווישען דיביידע שטעדט. דאָרט וויל דער עולם ניט עסען די פוטער און ניט טרינקען די מילך. דאָ אין ניו-יאָרק האָט מען זיך געריסען צו טרינקען פון די שאַמפּאַניער פון דער וואַנע אַזוי ווי חסידים, להבדיל, פלעגען זיך רייסען צו טרינקען פון רבי'נס כוס.

טעאַטער איז אַ פיינע זאַך. טעאַטער האָט זיך אַנטוויקעלט מיט דעם ציעל פיין צו אַמוזירען דעם עולם און אויך צו אַנטוויקלען דעם געשמאַק פון עולם. אָבער צום בעדויערן האָבען זיך אַרום די טעאַטער טענצעריגס אין דער וועלט אָנגעקליבען אַ סך הולטאַיעס, וועלכע מאַכען דעם גאַנצען לעבען פאַר אַ מין טעאַטער-שפּיל,

קויפט אויף יום-טוב
נאָר ארץ-ישראל-וויין
„כרמל"
„כרמל"-וויין איז געשמאַק, ריין, נאַטירליך און בעסער פון די טייערסטע אויסלענדישע וויינען. פאָדערט אין אַלע וויין-געשעפטען. 745

פערמאָ־עט זיינע 5 פרויען,

ווייל זיי זענען „נישט געווען רעליגיעז."

סענסאַציאָנעלער פּראָצעס אין בוקאַרעשט.

אין דעם שטעדטעל סיקירליקיטאַ, אין רומעניען, האָט די פּאָליציי ארעסטירט דעם רומענישען לאַנדרו, דעם מאַסען-מערדער פון זיינע אייגענע פיוף פרויען, רוסאָיו.

מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט די פּאָליציי פון סיקירליקיטאַ געמאָלדען דעם פּראָקוראָר, אַז אַן אומבעקאַנטער פּערשוין האָט אונטערגעצינדען דאָס הויז פון רוסאָוו'ן און אין די פלאַמען פון דער שרעקליכער שרפה האָט אויך פערלוירען איהר לעבען רוסאָוו'ס פרוי, וועלכע מען האָט שפּעטער געפונען אַ פערקוילטע צווישען די חורבות.

דעם פּראָקוראָר איז די דאָזיגע מעשה פאָרגעקומען נישט גאַנץ כשר, און ער האָט געמאַכט אַ שטרענגע אויספאָרשונג, ביי דער אויספאָרשונג האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז רוסאָוו גופא האָט אונטערגעצונדען זיין הויז און אַז דער גרויזאַמער מענש האָט אויף זיין געוויסען נישט נאָר דעם איינעם מאָרד, נאָר נאָך אַנדערע 4 גרויזאַמע און שרעקליכע מאָרד-געשיכטעס.

דער פּראָקוראָר האָט געלאָזט אַרעסטירען רוסאָוו'ן, וועלכער האָט זיך מודה געווען, אַז דאָס איז שוין די פינפטע פרוי, וועלכע ער האָט אומגעבראַכט.

לויט רוסאָוו האָט איבערגעגעבען פאַר'ן געריכט, האָט ער זיינע ערשטע צוויי פרויען דער'הרג'עט דערפאַר, ווייל זיי זענען נישט געווען גענוג רעליגיעז, ער האָט זיי דערפאַר דערוואָרגען און דערנאָך צעשניטען זייערע קערפּערס אין קליינע שטיקלאַך, וועלכע ער האָט ביי זיך אין אויווען פערברענט.

זיין דריטע און פערטע פרוי האָט ער פשוט דערשטאָכען, ווייל ער האָט נישט געהאַט קיינע איבעריגע סימפּאַטיעס פאַר זיי. די פינפטע פרוי האָט זיך אויך אַרויסגעוויזען פאַר אַ זינדיגער נשמה און אַ גאָטלעסטערין, ער האָט זי דעריבער פער'משפט צו פערברענען. ער האָט איהר געבונדען הענד און פיס, אָפּגעגאָסען איהר קערפּער מיט נאַפט און איהם אונטער-געצונדען.

דער פערברעכער איז איבערגעגעבען געוואָרען אין אַ פּסיכיאַטרישען אינסטיטוט אויף אויסצופאָרשען זיין פּסיכישען געזונדהייטסצושטאַנד.

Dr. med.
EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער-קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 7-6, זונטאָג פון 3-4.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32
ספּעציאַליסט פאַר הויט, וועגערישע און מע-נער-שוואַכע קראַנקהייטען. 1839
היילונג מיט קוואַרץ-לאַמפּען (האָר-אויספאַל).
נעמט אָן פון 9—11 און פון 5—8 אָוונד.

Dr. Prybulski
זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.
ווענערישע- און האָר- הויט - קראַנקה. מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַלען.
נעמט אָן 9—1, 4—8 אָוו.. דאַמען: 4—5

28 | נאָר | 28 | נאָר | 28
פערקויפט נישט אַיער
מעבעל
ריוואַנעס, פעלצען, אַנציגער, ניי-מאַשינען אז"וו, איידער איהר איבערצייגט אייך גיכט ביי די לאַנג-עקזיסטירענדע פירמע
ח. ראַזניק, בענעדיקטאַ 28
נאָר איך צאָהל די העכסטע פּרייזען!
בעמ: ביי מיר אויף לאַנגער שטאַנד פערשי- דענע מעבעל,... פרייזען בילליג ..., ווי איבעראל!
28 | נאָר | 28 | נאָר | 28

בחנם
איז די אויגענאונ-טערזוכונג ביים קויפען פון ברילען, אָדער קוועטשערס, וואָס מען בעקומט אַמבילינסטען ביים אָפּטיקער
ה. פּאָסטלעב,
לאָדז, פּיעטריקאָווער 71.
איך בעזיץ אַ גרויסען אויסוואַהל שטעגער-ברילען.

טליתים-פאַבריק
אויסאַרבייטונג פון וואָלענע, האַלב-וואָלענע זיידענע טליתים כמו טערקישע, ווי אויך טליתים-קטנים הורט און דעטייל! מיט אויספער-טיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית
צו בעקומען ביליגער ווי איבעראל
ביי א. ה. ציטרינאָווסקי, קאַמיענאַ 1,
אין צווייטען טויער, פּאַרטער. קומט און איבערציינגט אייך! 893
בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען

רעיעל און ביליג!
דעם גרעסטען אויסוואַהל פון
שטיהל געבעטע
פון אייגענער טישלעריי.
פערש. פאַסאָנען, אויך טאַפּעצירער-אַרבייט, מאַטראַצען, האַזעטקעס און אַטאָמאַנעס.
רעפּעראַטורען צו ביליגע פּרייזען.
איז נאָר צו בעקומען ביי
ג. לעווקאָוויטש, לאָדז,
פּולנאָצנאַ 5, אין דריט'ן רעכטס.
קומט און איבערציינט אייך! קומט און איבערציינט אייך!
רעיעל און ביליג!

Szkoła I. KACENELSONA
איינשרייבונגען פון נייע שילער און שילערינס טאָג-טעגליך פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 6 נאָכמיטאָג
אין קאַנצעלאַריע Cegielniana 28.
אין דער נאָכמיטאָג-שולע ביליגע פּרייזען.
מתבקשים ילדים וילדות מבני ארבע עד שש אל
גן הילדים העברי הראשון

ביז 30% ביליגער!
קויפט מען נור ביי מיר אַלעראַרט ערשטקלאַסיגע שרייב-מאַשין-סיסטעמען: נייע אויך געלעגענהייטליכע. עס ווערען אויך געקויפט און אויסגעטוישט אַלטע מאַשינען, מאַשמעס קאָלקע און אַלע אַנד. מאַשין צובעהער. רעפּאַראַציע וואַרשטאַט פאַר אַלע סיסטעמען. סוערט אויסגעלערנט מאַשין-שרייבען.

ADOLF GOLDBERG
אַנדזשעיאַ 1 ,1. שטאָק
טעלעפאָן 37-54

מחזורים
25 פּראָצענט ביליגער. אין ווילנער ספרים-סקלאַד
א. מ. גרובשטיין, ווסכאָדניאַ 54
איז צו בעקומען אַלע אַרט מחזורים, ווי אויך די וועלט-בערימטע „רב פנינים" מחזורים, געבונדען אין לעדער און לעדער. ס'איז אויך צו בעקומען די טאַשען-מחזורים „עבודת הקודש" אין אַ לוקסוס-אויסגאַבע. אַ גרויסער אויסוואַהל פון ש"ס, טורים, רמב"ם, חומשים, פסוקים, משניות, מדרשים און סידורים; ספּעציעלע סידורים און קונסט-באַנד; טליתים, גאַרטלען, קאַפּלען, ציצית, מזוזות, קינדער-גמרות. ספּעצ. מתנות פאַר פייערונגען. פאַר חדר-קינדער ספּעציעלער ראַבאַט! געדענקט דעם אַדרעס:
א. מ. גרובשטיין, ווסכאָדניאַ 54
(פראָנט, 1-טער שטאָק). 958

7-קל. פּריוואַט-שולע פון
א. עדעלשטיין
9 סאַלנאַ 9.
דאָס איינשרייבען פון שילער-ין און אַלע קל. קומט פאַר יעדען טאָג פון 9 ביז 1 מיטאָג און פון 4 ביז 6 נאָכם.
בעמערקונג! אין גן-ילדים ווערען אָנגענומען קינדער פון 5 יאָהר אָן. 599

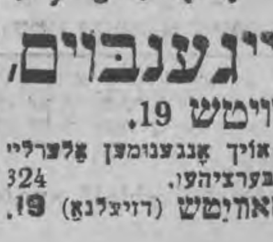
אַ גרויסער אויסוואַהל פון
שירם
און שטעקענס
מיט 25 פּראָצ. ביליגער, ווי איבעראל!
צו בעקומען און וואַרקשטאַט פון
ס. פיינגענבוים,
19 נאַרוטאָוויטש 19.
בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי רעפּעראַטורען, ווי אויך איבערציהען.
בעדענקט די אַדרעס: נאַרוטאָוויטש (דזיעלנאַ) 19. 324

דער היגיעניש־
פריזיער־אנשטאלט
פאמארסקא 14, פראָנט, II שטאָק.
מאַכט בעקאַנט די ג. קו דשאָפּט. אַז נאָך אַ גרונדליכען רעמאָנט איז איינגעטרעטען ערשטקלאַסיגע אַרבייטער. ספּעציאַליסט פאַר אַלעראַרט דאַמען־פּאַלקעס
צו מעסיגע פרייזן. 899

יעדער איינציגער האָט זיך איבערצייגט, אַז פאַר
מעבעל
קאָנאַפּעס, פעלצען, ניי מאַשינען, גאַרדעראָבען א. ז. וו.
צאָהלט די העכסטע פרייזן
א. ווייצמאַן נארוטאָוויטש 19
(דזיעלנאַ)
פון מעבעל־געוועלב, (פריוואַט־וואוינונג שענקעוויטש 29)
ניי מיר איז שטענדיג פאַראַן גענוצטע מעבעל
צו גינסטיגע צושטאַנד צו פאַרקויפען. 1374

Dr. JAKÓB KON
אָרדינאַטאָר פון שטעטישען שפיטאָל. אַקושער
צוריקגעקעהרט.
שענקעוויטש 18, טעלעפאָן 37-62
אין די לעטשניצע אויף זאַכאָרניאַ 27 (רוג קאָנסטאַנטינער) פון 5 ביז 6 נאָכמ. 293

Dr. ALTERMAN-GURFEL
אַקושעריע און פרויען־קראַנקהייטען.
Piramowicza 10.
נעהמט אָ פון 4—6 נאָכמיטאָג **Tel. 46-96.**

היילפעדאַגאָגישע קורסען
פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען
Dr. med. A. SZMIRGELD
נערווען־אַרצט.
CEGIELNIANA 6.
אָנשרייבען קאָן מען זיך יעדען טאָג פון 6 ביז 7 אָווענד. 144

Dr. med. Braun
23 פּאָלודניאָווא 23
— — טעלעפאָן 40-26. — —
צוריקגעקערט.
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ לאַמפּ (הער־אויספאַל)
נעהמט אן פון 9 ביז 12 און פון 5—8 אָוונט.

לעטשניצע פון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען
און ערצטליך־דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקא 17, טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	11-10 3-2 7½—6½
ד"ר רוזשאַנער	הויט־ און געשלעכט־קר.	11—10 2—1
ד"ר גאָלדשטיין־פּאָלאַק	אויגען־קראַנקהייטען	2-1 8-7
ד"ר יוסטמאַן	נערווען־קראַנקהייטען	2—12
ד"ר ראָזענצווייג	קינדער־קראַנקהייטען	12-10 5-4
ד"ר פּאַפּיערני	פרויען־ און געבורטס־הילף	1-11½ 6-5
ד"ר קאַנטאָר	כירורגישע־קראַנקהייטן	4-3 ז. 2-1
ד"ר ווײַנבערג	אינערע הערץ לונגען־קר.	1-11 7-5½
ד"ר סטופּעל	רענטגען	6-4 12-10
ל. פּרוסאַק	צאָהן־אַרצט	10—2
נ. ראָזעס	צאָהן־אַרצט	7—4

צאָהן־פּלאָמבירונגען, בעלייכטונגען, קראָנען, מאָסטען, א. אז. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען־אינסטיטוט
היילונג פון הויט־קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען־שטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ־לאַמפּ, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעדיצינישע אַנאַליזען. א קורס פאַר שוואַכלער.
אימפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
חיזוק אין ד ר שטאָט.

Dr. med. Różaner
ספּעציאַל־אַרצט פאַר וועענערישע און הויט־קראַנקהייטען
בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערג־זאָננע
נאַווטאָטשאָווסקא 9, 1. שטאָק. טעלעפאָן 28.98
נעמט אן פון 8 ביז 10 פריה און פון 5 ביז 8 אָוו.

KAROL GOEPPERT
דעטייל־געשעפט I פּיעטריקאָווער 11 ⁝ האָר־דעקע־פאַבריק Podleśna 3 ⁝ דעטייל־געשעפט II פּיעטריקאָווער 71
עמפּפעהלט אין זיינע דעטייל געשעפטען
איז גרויסע אויסוואַהל זיינע
אנערקענטע בעסטע קוואַליטעטען
ווייכע און האַרטע
האָר־הוטען
אין די נייעסטע פאַסאָנען און פאַרבען. 707

עס הערט געזוכט פון זאָפאָרט
קוואַליפיצירטע
אַרבייטער
ווי אויך געהילפען צו קינדער גאַרדעראָבען
ביי י. שולזינגער
זאַוואַדסקא 10.
גאַראַנטירט פאַר יעהרליכע בעשעפטיגונג. 789

SZKOŁA HANDLOWA
Łódzkiego T-wa Szerzenia Wiedzy Handlowej w Łodzi, ul. Gdańska 45. Tel. 40-20.
KURS TRZYLETNI
Warunki przyjęcia na kurs I-szy: świadectwo ukończenia 7 klas. szkoły powszechnej lub 3 klas. szkoły średniej.
SZKOŁA PRZYGOTOWAWCZA (3 klasy gimn.)
przy Szkole Handlowej przyjmuje kandydatów i kandydatki do wszystkich klas. W r. b. przyjmuje się kandydatów (tki) do **KLASY WSTĘPNEJ** za niską opłatą. Egzaminy dla nowowstępujących rozpoczną się dnia 15-go września o godz. 8 rano (systemem lekcyjnym) Kancelarja Szkoły otwarta codziennie od godz. 10 rano do 2 popoł. Dla niezamożnych ustępstwo. 782

אין שוואַרצבערג'ס בעסטע
קאַפּעלושען
ווערקשטעל
פּעטריקאָווער 50
(געוועלב, אין הויף)
בעקומט מען די מאָדערנסטע מענער־ און דאַמען־הוטע צו מעסיגע פרייזן.
ס'ווערט אויך אָנגענומען צו פאַסאָניערן און פאַרבען. 790

Firma B. WOLLMAN SS-wie Zawadzka 12.
וויכטיג פאַר ה"ה פריזיערס און מאַניקורזשיסטקעס!
קאָלאָנסקע וואַסער 4.80 זל. אַ קילאָ.
בלומען־וואַסער 4.80 זל. אַ קילאָ.
וועזשעטאַל 3.30 זל. אַ קילאָ.
פראַנצויזישען לאַקיר אויף דער וואָג. מיט אַ גאַראַנטיע פון 10,0 נור 50 גר.
מיר בעזיצען אויף לאַגער אַ גרויסען אויסוואַהל פּערשידענע אַרטיקלען, וואָס האָט אַ שייכות מיט'ן פריזיער־פאַך. 786

ראש־השנה
וואונש־קאַרטע
פיהרט אויס אויף דער שטעל די דרוקעריי
י. מ. סטריקאָווסקי,
פּיעטריקאָווער 35, אויפ'ן הויף
צו נידריגסטע פרייזען. 782

נוצליך פאַר אייער געזונד
דער בעוואוסטער ערשט־קלאַסיגער
פּענסיאָנאַט עלבינגער
טאַמאַשאָוו מאַזאָוו.
מאַכט דערמיט בעקאַנט, אַז עס ווערען אָנגענומען געסט אויף די קומענדע ימים טובים. ערשט־קלאַסיגע קיך מיט רייכע געזונדע בעקעסטיגונג און ווערט איינגעאָרדנעט אַ אייגענע מנין מיט אַ זעלטענעם בעל־תפילה
דער פּענסיאָנאַט איז פון אַלע זייטען אַרומגענומען פון די בערימטסטע ספּאַלער וועלדער איבעראַל עלעקטרישע בעלייכטונג ווי אויך אַלע מאָדערנע בעקוועמליכקייטען, קורץ: בעקוועם און פערגעניגענספאָל און אַלץ היגיענישע
פרייזן צוגענגליך.
בעמערקונג: דער פּענסיאָנאַט וועט אויך צום ווינטער זיין אָפען אָהן איבעררייס אין ספּעציעלע וואַרעמע זוניגע צימערן און עס ווערט בעזונדערס אַכט געלעגט אויף דער היימליכקייט א נגנעהמער פערוויילונג און צופרידענהייט פון די געסט. 565

Potrzebna
Fryzjerka
do salonu damskiego
Wiadomość w redakcji. 781

Dr. Z. Rakowski
ספּעצ. פאַר אויערן, נאָז, האַלז און לונגען־קראַנקהייטן
9 קאָנסטאַנטינאָווסקא 9
טעלעפאָן 27-81
ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.
שפּרעכשטונדען פון 2 ביז 2 און פון 5—7. 175
נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאָכמ.

קוואַליפיצירטע
2 לערן־יונגלעך
גאָלד געצאָהלט ווערען זאָפאָרט געזוכט ביים טאַפּעציערער פּאָלודנ 11 788

Dr. med. J. POLAKOW
ספּעציאַליסט פאַר קינדער־קראַנקהייטען 168
KONSTANTYNOWSKA 37a Tel. 39·75
נעמט אָן פון 5—6.30 אָוו. אינדערהיים און פון 2—3 אין לעטשניצע אויף גייערס מאַרק פּעטריקאָווער 294.

שייטלען
פון פּרימאַ האָר, פּערש
קאַמיעננאַ 5, 2־טן הויף
ביי בצלאל פּאַרזשוצקי.

דאָנטיסט און צאָהנטעכניק
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונט.
פּרייזן ביליג! אָפּצאָהלונג אָהן געצאָהלט

לעטשניצע פון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפּען פון 9 פריה ביז 7 אָ־ענד

ד"ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן־קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער־קראַנקהייטען	9—12 4—5.30
ד"ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	10—12 5—6.30
ד"ר לוביטש	הויט־און געשלעכט קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—3
ד"ר גאָלדבלאַט	אויגען־קראַנקהייטען	12.30 2
ד"ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	1—2½
ד"ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס הילף	3 4

פּאָנקסא־סערומפּיע, שפּר־ד־שפּריצונגען חי שטעמלען א. ז. ה. פּאַקען־שטעלען, קינסטליכע בערג־זון־בעשטראַהלונג איינשפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אָנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אורין, פּלעגמאַ און בלוט. 2120
אימפונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ
דענטיסטישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד"ר זילבערשטיין	צאָהן־אַרצט	9 2 נ.מ.
ד"ר לאָזשינסקאַ סמאַראַפּאָלסקאַ	צאָהן־אַרצט	3—7.30

קינסטליכע ציינער, קראָנען, מאָסטען א. ז. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעגליך זונטאָג.

אַבאָנעמענטס־פּרייז:
אין לאָדז: אַ חודש — 4.00 זלאָטעס. אויף דער פּראָווינץ: אַ חודש — 6 זלאָטעס. אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער. — פאַר'ן אינהאַלט און טערמין פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע ניט פאַראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען ביי טאָג און ביי נאַכט.

אַנאָנסען־פּרייז:
פאַר אַ מיל: מעטער שורה
פאַר'ן טעקסט 15 גראָשען, פּריוואַט 20 גראָשען, אין טעקסט 20 גר. פּריוואַט 30 גראָשען. נאָכ'ן טעקסט 10 גר. פּריוואַט 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצ. טייערער. אויסער דער שטאָט — 50 פּראָצ. טייערער. —

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.